www.svoboda-news.com

Entered as second class matter August 25, 1920, according to Act of Congress of Aug. 24, 1912, at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
ВІВТОРОК, ЧЕТВЕР І СУБОТУ
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи мають-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ — Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. — SINGLE COPY 4 CTS.

РІК XXVIII. ДЖЕРСІ СІТІ, Н. ДЖ., ВІВТОРОК, 24-го СЕРПНЯ 1920. ЧИСЛО 102. VOL. XXVIII. JERSEY CITY, N. J., TUESDAY, AUGUST 24, 1920. No. 102.

СПРАВА НЕЗАВИСИМОЇ УКРАЇНИ НА ПОЛЬСКО-РУССКІМ ТОРЗІ

АНГЛІЯ ГОСПОДАРИТЬ В ДАНЦІГУ. -- БОЛЬШЕВИКИ ПІД ЛЬВОВОМ.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ.

Большевики згадують про независиму Україну в своїх порахунках з Польщею.

ЛОНДОН, 21. серпня. (Телеграма „Ассоціейтед Пресс"). — На другім засіданню русско-польської мирової конференції в четвер (19. серпня) в Минську, голова польської делеґації заявив, що умовою мира зі сторони Польщі єсть цілковита недоторканість і независимість Польської Републики, без вмішування в її внутрішні справи; таке доносить бездротна телеграма, одержана тутки сьогодня з Москви.

Польський делеґат сказав, що Польща не видавала війни. Він заявив, що польські війска заняли територію, яка колись належала до Польщі, лише на те, щоби народи самі могли рішити про свою долю. (Яка то Польща добра! Чистий ангел!! — ред.). Він сказав також, що Росія хотіла насильно завести саветський лад в Польщі.

М. Данішевський, голова русскої саветської делеґації заявив, що Україна єсть независимою републикою, в союзі з Росією. (Коли то вона заключила цей союз? — ред.). Тому то він пропонує, щоби польська делеґація постаралася дістати додаткову повновласть від польського правління з припорученнєм вести мирові переговори з Україною. Описли М. Данішевський перечитав услівя, предкладані саветською Росією.

З РОСІЇ.

РУССКО-ПОЛЬСЬКІ МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ. — РУССКІ УСЛІВЯ МИРА.

ЛОНДОН, 20. серпня. — На четверговім засіданню мирової конференції в Минську, голова русскої мирової делеґації, М. Данішевський, предложив такі услівя мира:

Стаття перша каже, що Росія й Україна признають в повній независимість і свободу Польської Републики і торжественно стверджує право польського народа установити свою власну форму правительства.

В другій статті Росія й Україна зрікаються контрибуції в якім небудь виді.

Третя стаття означує границі згідно з нотою барона Курзона (Лінія, що йде з Берестя, рікою Бугом, через Трубешів, на захід від Рави Руської, на схід від Перемишля аж до Карпат — ред.), причім **Польщі признається більше території на схід від Білостока і Холма.**

Стаття четверта домагається обниження польської армії до висоти 60.000 людий, з доповненнєм цивільної міліції, зложеної з робітників для удержання ладу і безпеченства, серед населення.

Статті 5, 6, 7, й 8, говорять про спосіб демобілізації.

Стаття девята каже, що ворожнеча має устати 72 годині по підписанню тих точок, армії мають лишитися на занятій лінії, одначе не на схід від лінії визначеної в ноті барона Курзона дня 11. липня. Польська армія має забрати 50 верстви (56 кільометрів, або 33 американських миль) на захід від русскої й української армії, а полоса по середині буде вважатися за нейтральну з польською адміністрацією під контролею мішаних комісій і окремих комісій, установлених промисловим товариствнєм.

Стаття десята говорить, що рівночасно з демобілізацією польської армії і відданнєм оружя, русскі й українські війска заберуться так, що з покінченнєм польської демобілізації лишиться лише 200 тисяч війска близко нейтральної границі.

Стаття одинайцята займається польським відшкодованнєм для околиць давнійше окупованих, направою зелізничих рідничих знарядів, забраних польським війском, а також направою мостів Поляками.

Стаття дванайцята каже, що Польща мусить законом розділить землю в першій мірі поміжу родини тих польських горожан, що тягли в бою, поносили рани, або стали неспосібними до праці.

На підставі тринайцятої статті Польща дала би Росії свободу переїзду і перевозу людий і матеріялів через польську територію з тим, що зелізнича лінія: Волковиска-Білосток-Граєво остане в повнім посіданню і контролі Російської Републики.

Стаття чотирнайцята каже, що Польща мусить дати повну амнестію політичним і военним проступникам, а в статті пятнайцятій сказано, що договір і протокол мировий мусять бути оголошені сейчас по підписанню.

ПОЛЬСЬКІ УСЛІВЯ МИРА.

ВАРШАВА, 21. серпня.—Тутки люди є того погляду, що польсько-русскі війскові успіхи не змінять програми польської делеґації тепер, коли вона веде переспрви з большевиками в Минську. Часописи подають такі думки про основні точки мирових переговорів:

Перше: Польща домагається лише земель, замешкалих в більшости польським і католицьким населенням. (Це слово „католицьке населенне" видумано певно на те, щоби загарбати католицьку укр. Холмщину — а може й католицьку українську Галичину—ред.). Саветське правительство не противиться тій точці.

Друге: Польща буде домагатися, щоб народи, котрі колись становили часть історичної Польщі, мали право свобідно рішити про свою долю. (Побачимо, як це Польща розуміє — ред.).

Трете: Заяви саветського правительства про точки, що були часто повторювані, а ніколи не були сповнені, мусять бути забезпечені ділами. (Свій свого знає. Такої самої гарантії повинні зажадати і Москалі від Поляків. Тоді покажеться, що один і другий противник варт песаме — ред.).

ПАРИЖ, 22. серпня. — Телеграма з Варшави доносить, що польські посли в Минську дістали приторученнє від свого правительства обстоювати слідуючі точки:

1. Цілковита рівність в переговорах, без ріжниці межи побідником й побідженими.

2. Не має бути капітуляції в ніякій формі.

3. Розоруженнє може наступити на підставі взаємности. (Обі сторони мають розоружитися).

4. Означенне східних границь Польщі.

5. Відмовити всяких пересправ про спільну границю межи Німеччиною і Росією.

ПОЛЬЩА ГОРОЖИТЬСЯ І ПРОВОЛІКАЄ НАРАДИ.

БЕРЛІН, 22. серпня. — Тутки говорять, що Поляки, певні своєї побіди, роблять всі зусилля, щоби спинити мирові наради в Минську. До цего намовляють їх Французи, котрі кажуть, що треба виждати, аж бій коло Варшави буде рішений. Тутки вірять, що Поляки зірвуть незабаром переговори.

РУССКІ НЕГОДУЮТЬ ЗА ПРОВОЛІКАННЄ НАРАД.

ЛОНДОН, 21. серпня. — При кінци четвергового засідання мирової конференції в Минську М. Данішевський, голова русскої делеґації запротестував проти польської політики проволікання нарад і заявив, що вся відвічальність за кривваві наслідки такої політики спаде на польських делеґатів.

МОСКВА, 20. серпня. — Безнастанне проволікання нарад зі сторони Поляків в Минську викликує негодованнє в Москві. В урядових кругах висловлюють думку, що проволока може бути обчислена на те, щоб Поляки дочекалися успіхів свого нового наступу.

ВРАНГЕЛЬ ПОБІДЖАЄ.

ВАШІНҐТОН, 20. серпня. — До Стейт Департаменту дійшли вісти урядовою дорогою, що ґенерал Врангель, котрий веде боротьбу проти большевиків в полудневій Росії, застановив похід большевиків і прогнав їх на другий берег дохішного гару ріки Дніпра.

Війска Царгорода доносять, що ґенерал Врангель по цілотижневім бою забрав велике число плінників, 34 гармати і 100 кулеметів.

ЛОНДОН, 21. серпня. — Вчерашнє большевицьке звідомленнє з Москви доносить, що на Кримі заняли большевики село Василевка по завзятім бою, в якім вони зловили зоружений поїзд. Дальше на схід противбольшевицькі війска висіли на побережу Ахтирскаго Азовським морем, але большевики вислали туди свої відділи, щоби прогнати ті війска. Боротьба продовжається.

ЛЕНІН ВСЕ ЩЕ МРІЄ ПРО ПАНОВАННЄ НАД СВІТОМ.

БЕРЛІН, 21. серпня. — Часописи з Петрограду, друкують промову Леніна виголошену в Москві, де він висловився за безвзглядною політикою супроти чужих країв.

Азія й Схід — це головна надія большевиків, сказав Ленін, там якраз Росія має показати свою силу.

БЕЗДРОТНА ТЕЛЕҐРАМА ДОВКРУГИ ЗЕМЛІ.

ВАШІНҐТОН, 21. серпня. — Перша бездротна телеграма, вислана довкруги землі, наспіла сюди зі стації в Бордо, у Франції. Її дістав секретар маринарки і Вона звучити:

„Це єсть перша бездротна телеграма, які йде довкола світа і означує одну милю на дорозі науковних здобутків".

З ПОЛЬЩІ.

БЕРЕСТЄ ЗДОБУЛИ ПОЛЯКИ.

БЕРЛІН, 20. серпня. — Поляки заняли Берестє Литовське, як про це доносить варшавська телеґрама з четверга. Телеґрама каже, що 3 большевицькі дивізії знищено цілком в боях коло Варшави.

ПОЛЬСЬКІ УСПІХИ В БОЮ.

ВАРШАВА, 2. серпня. — Звідомленнє военного міністерства, вида несьогодня, говорить про польські успіхи на всіх точках, з виїмком самого кінця полудневого крила.

На північно-західнім фронті большевики, які йшли на Торунь, щоби відтяти полученнє межи Данціґом і Варшавою, цофаються тепер поспішно.

Переволені большевицькі телеґрами вказують, що вони просять о амуніцію й харчі.

Поляки взяли 35.000 (?) плінників.

ВАРШАВА, 22. серпня.—Війскові власти оголосили сьогодня, що Поляки взяли в полон 35.000 плінників за час цілого протинаступу на большевиків. Богато гармат, тисячі крісів, сотки кулеметів, возів з амуніцією і велике число коний попали також в польські руки.

Большевики хотіли відобрати Берестє Литовське, але їх прогнано. Дальше на полудне Поляки заняли Трубешів по завзятій рукопашній боротьбі.

Передна сторожа большевицької армії дійшла на віддаль 100 миль від Данціґа, до тої пори, що то називають „польським коридором" і так близько до Гравденц, що американська тифова експедиція, зазнородою Французів, втікла до Данціґа. За нею пожав також і американський консулят.

МИМО ПОЛЬСЬКИХ ПОБІД, НЕБЕЗПЕКА ЩЕ НЕ МИНУЛА.

ВАРШАВА, 22. серпня. — Аліянтські війскові знавці кажуть, що Поляки віднесли вже побіду в своїй теперішній офензиві, але небезпека ще не минула. Поляки гнали наперед дуже скоро в деяких точках там, де большевики втікали, але тепер большевики вже стають і беруться до оборони. Знатоки кажуть, що армія, котра скоро жене наперед, не може так скоро забрати зі собою артилерії. Колиби Полякам вдалося стягнути скоро артилерію, то вони могли би окружити ми півночи цілу большевицьку армію, яка числить 20.000 до 30.000 кінноти.

БОЛЬШЕВИКИ ЗБИРАЮТЬСЯ ДО РІШАЮЧОГО БОЮ.

БЕРЛІН, 22. серпня. — Обі армії на півночи, а то польська й русска, нападають на себе з великим завзяттєм. Рішаючого бою ще не було, але большевики збирають поза собою великі резерви. Війскові знатоки кладуть велику вагу на цей рух. Від того, чиї резерви будуть сильнійші, залежати-ме вислід цілої війни. Доносять, що французькі чорні війска увійшли на „польський коридор".

Зголадуються, що Москвалі мають плян уступити назад у ряєк частях фронту аж до лінії, що йде через Лоржу, а то резерви мають бути найсильнійші. Тоді вони кинуть всю свою силу до бою. Большевицька команда признає, що русскі війска перечислилися і загналися були задалеко наперед без резерви.

ЩОСЬ І В ПАРИЖІ НЕ ВІРЯТЬ ПРО ВЕЛИКІ ПОЛЬСЬКІ ПОБІДИ.

ПАРИЖ, 22. серпня. — Чутно голоси в пресі, що польські побіди не такі великі, як це говориться в телеґрамах. Виринає іменно питаннє, чи Поляки воювали з головною силою русскої армії, чи це були лише бої передної кавалерії. Непотверджені вісти доносять власне про завзяту боротьбу, яка ведеться в околиці Берестя. Хоч майже всі-паризькі газети стоять за Польщею, то мимо цего одна з них пише виразно: „Чи не чекає нас неприємна несподіванка?" Ця газета остерігає Польщу перед поновною спробою відбудовання її „границь з 1772 р.".

БОЛЬШЕВИКИ БЮТЬСЯ ЗАВЗЯТО. — ОКРУЖАЮТЬ МІСТО ЛЬВІВ.

ЛОНДОН, 21. серпня.—Важка боротьба йде дальше на північ і на північний схід від Варшави, коло Пленська і Цехановa, як про це говорить большевицьке урядове звідомленнє, видане вчера (в пятницю) в Москві. Дальше на північний схід саветські і польські війска борються коло Вишкова і Станіслава (коло Варшави), а в околиці Берестя боротьба йде вздовж західної лінії ріки Буга.

Коло Львова большевики йдуть дальше вперед; вони заняли місточко Глиняни, і після боротьби вони поступили на лінію на схід і на полудневий схід від Львова. Зведено боротьби кінноти коло Винник, на полудневий схід від Львова.

ВАРШАВА, 22. серпня. — Воєнне міністерство оголосило сьогодня комунікат, в якому сказано, що **на полудневому крилі відділи ґенерала Буденного перейшли ріку Дністер, а передна сторожа дійшла до міста Стрия, на зелізничім шляху на полудне від Львова. Боротьба йде на північний схід і на схід від Львова.**

АНГЛІЯ КОНТРОЛЮЄ ДАНЦІҐ.

Не пускає амуніції до Польщі.

АМЕРИКАНСЬКІ КОРАБЛІ МУСЯТЬ ПЛИСТИ ДО ЕСТОНІЇ.

ВАШІНҐТОН, 21. серпня. — Межи Анґлією по одній стороні, а Францією й Америкою по другій стороні настало так велике напруженнє відносно польської справи, що секретар війни Деніелс казав американським кораблям плисти до Естонії, замість до Данціґа.

Данціґ стоїть під управою Реджінальда Тавера з рамени Ліґи Народів. Недавно тому відмовився Тавер пропускати в Данціґу амуніцію для Польщі, а тепер він — як доносять — не пускає сюди ні французьких ні американських кораблів з амуніцією для Польщі.

І приятелі не поможуть.

БРУКСЕЛЯ, Бельґія, 21. серпня. — Робітники в Антверпен перестали дальше ладувати амуніцію на американський корабель „Варшава", котрий мав плисти до Польщі — лише таверета „Насіон Бельж".

Часопис додає, що 30 вагонів амуніції, висланої від американської армії над Реном, поїхали хибною дорогою.

СОЛУНЬ, Греція, 21. серпня. — Американський корабель з амуніцією, призначеною для Польщі, випав звідси дня 17. серпня. Корабель був під польською командою.

Місто Данціґ має голос.

ПАРИЖ, 22. серпня. — Конституююче зібраннє вільного міста Данціґа приняло рішеннє 62 голосами проти 21, в якім взивається алянтського комісаря Реджінальда Тавера, проголосити невтральність Данціґа, а це значилоби тесаме, що заставлятити всі посилки амуніції до Польщі. Таке положеннє викликує у Франції велике занепокоєнне, бо тут підозрівають Тавера о занадто велику сторонничість для Німців, а це знова викликує безличне захованнє Німців у Східній Прусії. Французьке правительство уважає поступок за самовільний і противний версальському договорови, на підставі якого Данціґ має бути польським портом.

НЕЗАВИСИМІСТЬ ПОЗНАНЯ.

ПОЗНАНЬ, 21. серпня. — Недозволенне з військового і політичного положення в Польщі довело до того, що проти варшавського правління повстала сильна аґітація в Познанщині. Появилися навіть окремі проклямації, на котрих, між иншими підписаний також ксьонда Адамскі; в проклямаціях проголошено независимість Познанщині від „русскої й австрійської Польщі". Представники варшавського правительства приїхали сюди на переговори з тими людьми, котрі підписали проклямацію. Прийшло до якогось компромісу, одначе його не оголошено.

КИДАЮТЬ КАМЕНЕМ НА „НЕВИННУ" ПОЛЬЩУ.

ПАРИЖ, 22. серпня. — В розмові з кореспондентом „Н. Й. Ворлд-а", заявив Падеревскі, що тепер кождий кидає каменем на Польщу і ніхто не хоче признати її справедливости. Одинока Франція лише висилає офіцирів та амуніцію до Польщі. А Вел. Британія, на прикład, то ще й забороняє видавдувати амуніцію в Данціґу.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

АМЕРИКАНСЬКІ СОЦІЯЛІСТИ НЕ ПРИЙМАЮТЬ ДИКТАТУРИ ПРОЛЕТАРІЯТУ.

Стоять одначе за московським інтернаціоналом.

ПІТСБУР, 21. серпня. — На підставі вислідів референдуму після інструкцій социялістичної конвенції з мая, оголосив Екзекутивний Комітет Социялістичної Партії Злучених Держав, що Партія стоїть за Третим (московським) Інтернаціоналом. Відділи заявилися іменно проти „диктатури пролетаріяту", як це практикується в Росії.

ЦІНА ЖІНОЧОЇ ПОБІДИ.

80.000 долярів на аґітацію в Теннесі.

ВАШІНҐТОН, 21. серпня. — „Національна Жіноча Партія" оголосила заяву, в якій подано рахунок видатків на забезпеченнє побіди при ратифікованню закона про жіноче головванє в стейті Теннесі. Загалом від 4. червня 1919 року, від коли то федеральний сенат ухвалив закон про голосованнє для жінок, аж до 18. серпня 1920 р., коли то стейт Теннесі ратифікував цей закон, видала „Національна Жіноча Партія" 150 тисяч долярів на аґітацію. На аґітацію за тим, щоби стейт Теннесі, яко 36 стейт, ратифікував цей закон, видано 80 тисяч долярів.

ДЕПОРТУЮТЬ ЛАТИШСЬКОГО ПОСЛА.

ВАШІНҐТОН, 22. серпня. — Альфред Наґель, який проїхав до Злучених Держав передвчера, яко представник непризнаної Америкою республики Латвії, буде мусів вертати назад домів, яко небажаний чужинець в Америці. Правительство має некорисні інформації про його давнійшу діяльність в радикальнім напрямі і тому зажадало від латишського правительства, щоб воно добровільно відкликало Наґля, якого тепер задержали іміґраційні власти на Елліс Айленд в Ню Йорку.

З РІЖНИХ СТОРІН.

В МЕКСИКУ ЗАБРАЛИ ПОВСТАНЦІ 4 АМЕРИКАНЦІВ.

МЕКСИКО СИТІ, 21. серпня. — Педро Заморе, котрий недавно збунтувався проти правительства і грасує в околиці Халіско, захопив партію гірничих інжинірів, які вимірювали копальні в Халіско.

В неводю попався один Анґлієць, Джансон, та чотирох Американців. Кажуть, що з ними находиться одна Американська женщина.

Заморе установив викупну ціну за Анґлійця 50.000 пезів, а за Американців по 200.000 пезів за кождого.

МЕКСИКО СИТІ, 22. серпня. Американський консуль з Ґвадалхара доносить, що федеральне війско пустилося в погоню за Заморою, щоби відбити захоплених Американців.

ПОЛЬСЬКІ ВІЙСКА ЗАНЯЛИ МІСТА НА ШЛЕСКУ.

ЛОНДОН, 20. серпня. — Поляки заняли пограничну полосу з орішим Шлеску, коли їх війска в силі 2.000 людий заняли місто Каттовіц.

Німецьке населенне почало тікати з міста, як про це доносить телеґрама з Бреслява. В місцевостях Лавраґітте і Кенігґітте прийшло до розрухів межи населенням, коли французькі війска, які мають доглядати плебисциту, здержали німецьку поліцію безпеченства, яка йшла в загрожені Поляками околиці.

Польські мешканці Горішнього Шлеска поставили Німцям деякі услівя, на підставі яких мало би прийти до мирного співжиття з Німцями.

В ІРЛЯНДІЇ ЗАМОРДОВАНО НАЧАЛЬНИКА ПОЛІЦІЇ З БЕЛФАСТУ.

БЕЛФАСТ, 22. серпня.—В місточку Лісборн застрілено сьогодня 3 незнаних людий бувшого інспектора поліції з Белфасту, Свенсі. Інспектор виходив власне з церкви, коли до нього почали стріляти напасники з револьверів. Напасники зістали на автомобілі і втікали, а інспектор згинув на місци.

"SVOBODA" (LIBERTY)
The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893.

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:
United States:
1 year $3.75
6 months $2.00
3 months $1.25

ПЕРЕДПЛАТА:
в Злучених Державах:
на рік $3.75
на пів року $2.00
на 3 місяці $1.25

In Jersey City and to foreign countries:
1 year $5.00
6 months $2.50
3 months $1.50

В місті Jersey City і за границю:
на рік $5.00
на пів року $2.50
на 3 місяці $1.50

Single copy 4 cents.

Поодиноке число 4 центи.

В Канади належить висилати гроші лише моні-ордером, а не паперовими грішми, бо ці стоять в Злучених Державах висше ціни. При виміні числять 15 центів від кождого канадійського паперового доляра.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висилянню замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

УКРАЇНСЬКІ ПРИВАТНІ ШКОЛИ В ГАЛИЧИНІ В НЕБЕЗПЕЦІ!

ЧИ АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ ПОМОЖУТЬ ГАЛИЦЬКИМ БРАТТЯМ?

Львівські українські газети з минулого місяця помістили таку оповістку:

Приватні школи перед замкненням.

З Українського Педагогічного Товариства доносять нам:

Численні відозви і просьби до загалу українського громадянства о жертви на приватні школи полишились без успіху. Остання відозва о конечну одноразову 300.-000-у складку на цілі Товариства пройшла без найменьшого відгомону. Загал громадянства бере поклики всякого рода яко привичку витягати руки о милостиню, а погрози в роді замкнення шкіл і инших важних установ яко штучний спосіб вплинути на суспільство задля збільшення напливу жертв.

Учительські побори не виплачені. Учительство відмовляється від дальшої служби в приватних школах.

І коли наше громадянство не зрозуміе ще й тепер грізної мови отсих слів, то **Товариство мусіти-ме взяти під розвагу важке рішенне про замкненне всіх приватних шкіл.**

Президія Українського Педагогічного Товариства.

Се є болюча річ почути, що українські приватні школи, які борються тяжко за своє істнованне в ярмі наїзника, стоять сьогодня в найтяжшу хвилю перед грозою, що мусять бути замкнені, а українська дітвора позбавлена своєї школи і змушена ще до ворожої школи наїзника.

Але ми американські Українці повинні розуміти як слід не лише положенне наших шкіл, але і тих, до котрих вони звертаються з просьбою о ратунок.

До кого вони звертаються о ратунок?

До тих, котрих польський наїзник обрабував або прогнав зі служби!

Звертаються о поміч до голодуючих нуждарів.

А чому?

Тому, бо инакших нема Українців в Галичині! Самі лише хорі і голодні нуждарі.

Не диво, що вони не можуть відкликнутись на зазив ратувати свої школи, бож предцінь їх же самих треба ратувати від голоду і хорів!

Одинока надія, яку вони ще могли мати, се американські і канадійські Українці.

В їх краях не було шість літ війни, грабіжий і хорів, тож вони могли би помогти тим, в котрих краю була війна, були грабіжі і хороби.

Але вже і в старому краю знають, що тут серед нас творяться і не дуже вірять в нашу поміч.

Бо тут більше сварки, політики і всякого пустого „фільософованя" ніж помочі голодним і хорим.

У. Н. Комітет замісць післати гроші з „українського дня" голодним і хорим або підратувати школи в Галичині, то купив за ті гроші дім і видав гроші на репарацію. Але тепер, як чуємо, то сей дім має продати і вислати гроші до Галичини. Се було би направденнем злого і скінчило би вічні троблі через фонд „українського дня".

Далі відрадною проявою є, що Запоморский Комітет під назвою **„Поміч Рідному Краєви"**, котрого головою є **др. Лонгин Цегельський**, а касієром д. **Андрій Савка**, хотяй яке мале підперте найшов серед українського загалу, а вже дістане разом більше пісдав до сього краю ніж У. Н. Комітет, котрий розпоряджав стійчним фондом. Він між иншим післав в останніх днях і на приватні українські школи 600 долярів.

Але хто хоче нарікати, то собі до того причину найде.

Люди скупі і самолюби не дадуть на голодних, бо дали на політичну пропаганду.

Тісамі люди скупі і самолюби не дадуть також на ратунок школи, бо вже дали на політичну пропаганду.

Того нема в других народів, бо в них є якась публична опінія, а в нас кожда газета лише старається убивати публичну опінію і совість, чим передів сім найбільше шкодить в теперішню тяжку хвилю нашому зруйнованому старому краєви.

А прецінь тільки подумати, кілько у нас є богатих бізнесменів!

Самих тих патріотів, що від часу отворення почтового і паспортового доступу до Европи, заробили на наших браттях і сестрах тисячі!

Або загалом кілько у нас, в Злучених Державах і в Канаді, заможнійших людий, котрі могли би легко жертвувати значнійші суми для старого краю!

Чи не могли би вони виратувати наші школи в Галичині від упадку?

Певна річ, що і кождий робітник нині в Америці добре заробляє і може помогти своїм браттям в Галичині, але заможнійші люди повинні дати приклад!

Чи все біднійші мають давати приклад богатшим?

Читаємо в львівських газетах, що Український Горожанський Комітет у Львові одержав від д. **Івана Мороза** з Филаделфії, Па., 100 долярів на поміч голодним, а чи не могло-б бути тисячів таких як д. Мороз?!!!

СПРАВА СХІДНЬОЇ ГАЛИЧИНИ І САВЕТИ.

Відень, дня 6. серпня, 1920.

В Східній Галичині створено Тимчасовий Революційний Комітет Східної Галичини (Ревком). Оголошено маніфест, в якому виразно проголошується право робітників і селян самим рішати про свою долю. Ревком закликує всіх робітників і селян незалежно від національности згуртуватись коло нього, помогти йому зорганізувати владу до першого зїзду комун. Галицький Ревком кличе робітників та селян помогти всіми силами червоній армії в боротьбі зі шляхтою та буржуазією. Власність поміщиків, (дідичів), купців, фабрикантів і всіх експльоататуючих людську працю право на землю і на визволить українські землі зпід рухоме та нерухоме майно переходить в повній мірі до держави, висшим виконавчим органом котрого є зїзд робочих та селянських депутатів. **Земля трудового селянина зістається як була. Галицький Революційний Комітет проголошує повну державну самостійність Східної Галичини, і прохає всі держави увійти з ним в дипльоматичні зносини.** Галицький Ревком проголошує повну солідарність з Саветською Росією і Україною рахуючи, що вони допоможуть йому в справі комуністичного будівництва Радянської Східної Галичини. В склад Галицького Ревкому увійшли: Володимир Затонський, голова, Михайло Барай, Федір, Комар, Іван Болонський та Казимир Лятнович.

РОЗМОВА З ПОЛЯКОМ.

Було се дня 5. вересня, 1919, сполудня в Ню Йорку.

Того дня редактор „Свободи", ідучи з товаришем Ю. А., стрінув Жида Ю. Г. в товаристві з Поляком з Києва Я. К., котрий приїхав був до Америки яко пресовий агент польського уряду. Жид, котрого редактор „Свободи" знав, представив йому Поляка і зачалась між ними розмова.

Поляк зачав говорити по українськи, а далі говорив по польськи. Згадав свої спомини, як він з Української Центральної Ради і за Винниченка сповнив службу в харчевому міністерстві в Києві, а потім по большевицькому наступі через Москву дістався до Польщі і пійшов на польську службу. Не подобалась йому, казав, вщех-польська політика в Польщі, але вона впаде.

— А яка Ваша гадка про польсько-українські відносини? — питається Поляк редактора „Свободи":

— Не добра!

— Чи можлива згода?

— Можлива, але під одним услівєм!

— Яким?

— Як Польща уступиться з усіх українських земель!

— Я знаю, що Польща українських земель не хоче!

— А Східна Галичина? Буде чотири місяці, як Польща напала на неї військом і заняла її. Поки Східна Галичина буде під Польщею, поти годі говорити про якунебудь українсько-польську згоду.

— Я не був у Східній Галичині і не знаю, чи там є більше Українців чи Поляків, але знаю від східно-галицьких Поляків, що там є польська культура і вони хотять її ратувати.

— Як не знаєте, чи у Східній Галичині є більше Українців, то прочитайте польських статистиків, а дізнаєтесь про се. А щодо культури польської в Східній Галичині, то се культура польської шляхти і австрійських урядників польської народности. Чи ви гадаєте, се така велика культура, що аж слід її ратувати. Яку культуру може дати народови українському польська шляхта? Правда, що меньшу ніж польському, а по правді мусите признати, що і вашому народови шляхта найже жадної культури не дала, а коли зажити, що вона здержувала розвиток культури народу, то шляхта властиво є чинником ворожим культурі, який в інтересі культури вже давно пора знищити. А щодо культури австрійських урядників польського походження, яку вони буцімто оставили в Східній Галичині, то вона якраз стільки варта що культура російських чиновників, оставлена в російській Польщі. Як кажете, що Польща повинна ратувати свою „уряднічу культуру" в Східній Галичині, то консеквенто Росія може мати рацію, як би сказала, що вона іде на Польщу ратувати там свою „чиновничу культуру".

— Я вам скажу правду, що я Галичан не розумію. Чи Українці чи Поляки з Галичини є завзяті до крайности. Одні одним не уступлять. Ніщо на Україні того нема. Там Поляки говорять по польськи, співають українські пісні.

— Се, що Поляки на Україні співають українські пісні зовсім не розвяже українсько-польського спору. Лише справедливе границя може його розвязати. Лише як Поляки з'порожнять Східну Галичину можна говорити про українсько-польське порозуміне.

— А як Українці дістануть Східну Галичину, коли Польща добровільно не хоче віддати? Чейже вони тепер не мають такої армії, аби могли зброти Польщу?

— Українці тепер звертаються на схід за союзником проти Польщі. Богато сподівається, що при помочі Росії, яка є тепер большевицька, зможуть вони визволити українські землі з-під Польщі.

— А прецінь за Польщею стоять всі аліянти. Вони обовязані її боронити. Вони підуть до війни проти Росії за Польщу!

— Не підуть!

— Чому?

— Так вони у версальському мирі приняли Польщу за союзника, якого мають боронити!

— Ніщо з того, але боронити не будуть!

— А чому-ж?

— Тому, що війна на заході Европи є скінчена. Ви не сподівайтесь жадної помочі із заходу, бо перечислитесь. Европа тепер поділена на Схід і Захід: Схід веде війну і спосібний ще вести війну, а Захід скінчив війну і вже до неї неспосібний. Бо там виступає новий чинник організоване робітництво, який убиває дотеперішню війну. Робітництво Західної Европи не позволить на війну, хиба би се була неоспоримо оборонна, і то ще треба сумніватись, що з такої війни вийшло би. Російські большевики є тепер в сьому корисному положенню, що вони є нині одиноким елементом в Европі, спосібним до ведення війни. Помилка Польщі в тім, що вона у війні покладає надію на тих, хто неспосібний вести війну. Вірте мені, що Польща у війні лишиться самою, а чи ви гадаєте, що Польща буде сильнійша проти Росії і виграє війну, чи що буде слабшою і програє війну? Се одиноке питанне, яке вам слід тепер розвязати!

— Що пан таке жечи мув! — каже Жид.

— Не перебивайте — каже Поляк — се для мене дуже цікава річ! Ніхто з Поляків не думав над сим, що Західна Европа, на яку Польща числить, не є спосібна вести війну. Але чи гадаєте, що Польща з Росією не може погодитись без України?

— Без України Польща мусіла би годити проти України, а коли Польща буде проти України, то Україна буде з Росією, буде її союзником, а як ви гадаєте Росія могла би погодитися з Польщею проти свого союзника?

— Я не знаю. Але я гадаю, що Польща не з Росією але з Україною повинна погодитись!

— Ми не погодитись! Бо Польща яко заборонець супроти України є ворогом і не союзник і пхає її у союз з Росією та в той спосіб робить собі двох ворогів. А причиною всього є Східна Галичина. Через наїзд на неї Польща впадає в зачароване коло, з якого не може вийти. Вона мусіти-ме воювати проти Східної Европи, яка чейже сильнійша є від Польщі, а числить на побіч Західної Европи, якої не дістане.

— Отже, кажете, нема для Польщі виходу?

— Є, а будуйте етнографічну Польщу, а з не-польських земель уступіться. Се одинокий вихід.

На сьому двогодинна розмова скінчилась.

З ЛЬВІВСЬКИХ ВРАЖІНЬ.

(Мова Мазурів із Східної Галичини).

Шум. Гуркіт. Клекіт. Рух. Дорога
Вся стоїть вкрита туманами:
Вертають газди. Скрізь тривога
На їх лицях. Їдуть гуртками,
То одинцем. І нарікають,
Стогнуть, спорять, проклинають!
А дехто мовчки йде. Нервово
Кидає зір у-перед. Слово
Тяжке як камінь рветься,
Хоровід возів вється, вється...
Дорога в гору. Пріють коні,
За одним возом на припоні
Корова пробує рвяти,
Та голос рветься. Бідні діти,
Мазурські діти у тривозі
Сидять притулені на возі,
А вози їдуть геть далеко
Аж за Вислоку... В свою землю,
До своїх нив, до свого Бога!
Цить, цить! Щаслива їм дорога!

Тиберій Горобець.

АПЕЛЬ

ДО СОВІСТИ І СПРАВЕДЛИВОСТИ

БУВШИХ ЧЛЕНІВ ЕКЗЕКУТИВИ УКРАЇНСЬКОГО КОМІТЕТУ В АМЕРИЦІ.

На адресу Голови: о. П. Понятишина, адміністратора гр-кат. Дієцезії в Злучених Державах.

Публична спроба залагодженя болючої справи і уздоровленя душевної атмосфери серед української іміграції.

„Хто скривдить вдови і сироти, того Бог покарає тяжко" — каже народна фільозофія в пословиці. Однак я зовсім не хочу стягати Божої кари на нікого. Я лише хочу публично, голосно, а щиро запитати Вас, отче Адміністратор, і товаришів, де є 23.000 дол., які Ви перебрали від Української Ради на збірку підчас Українського Дня з призначенем на поратунок голодних і хорих в старім краю? Чому Ви до сеї пори не вислали тих кровію і потом зрошених робітницьких центів для поратованя їх родин, що жиють в нужді, якої ще світова історія не памятає?

Роки минають тисячі жертв падає в старій Вітчині, з ран завданих в нерівній борбі, з голоду і холоду, від хорів, а може і жалю, що підпи їх в Америці, їх рідні брати і сестри, які жиють серед спокою і добробуту, забули за них і не дадуть не то помочі, але і слова потіхи? А жертви зібрані для них, зібрані щирими людьми і від щирих людий, головно від таких, що може з недостатком самі борють ся, бо такі все найбільше жертвують, були... були, але десь їх не стало.

Деж ті жертви поділись? Може на процентах лежать, щоби зрости в більшу суму? А тим часом вістки приходять, що 40.000 наших Січовиків, найкращих синів народу, вимерло від ран, від тифусу, з браку ліків. Скажете, що гроші дано на купно Дому, щоби могли вигідно посидіти численні урядники У. Н. Комітету, а в дійсности, щоби доповнити вигляд нюйорських порохіяльних будинків. А тим часом тисячі наших рідних в Галичині кричеться по ямах, і гине в голоду і від хорів і що ту їм дім поможе, або якась парада в теплих, вигідних і витавних кімнатах панського готелю?

Дбоить того. Не буду більше писати, бо людям і так серце пукає, дивлячись на таке поступоване. Скажу коротко. Щі і панове, полагодьте сю болючу справу. 23.000 дол. з процентом, сеж около 5 мілінов корон і їх треба сейчас вислати на поратунок загибаючої людности в Галичині. Не викручуйте ся, що тепер годі вислати помочі. Адже постійно отримуєте, телеграми від ратункових комітетів в старім краю. В імени всіх Українців, що займались збіркою жертв, кличу до Вас, не крутіть, а вишліть жертви на призначене місце. Прошу Вас, не піддавайте якимсь будь зібраним під голосоване, чи належить Дім продати і пляси сего рішати справу запомогового фонду. Ніхто не має права рішати, щоби запомогований фонд уживати на яку небудь иншу ціль. Гроші зібран загал на поратунок голодних і хорих і там вони давно повинні були піти Вірю, що се є думка всіх членів екз. Комітету Української Ради, яка займалась зібранем жертв.

Отсей апель звертаю головно до Вас, Отче Адміністратор, що стоїте задля свойого урядування сторожі християнської стики між іміґрантцією в Америці. Не хочу докоряти Вам і згадувати що було. Але тепер хоч направлте справу, бо на Вас спадає головна відвічальність. Коли там гинуть тисячі невинних людий, сеж може зворушити найбільше закаменілого. Подбайте, щоби ся значна сума грошей була вислана якнайскорше на поратунок до краю, а тоді певне і іміґранти в Америці знова поспішать з помочию для своїх загибаючих братів. Ви знаєте се найліпше, що господарка Ваша і Товариші зневіри ся загал до своїх провідників. Ви мали би всю запоморогову акцію. На тисячі погибших, яких може на були би ратувати підмогою з Америки заклинаю Вас, полагодьте справу з 23.000 ним запомоговим фондом, а тоді роспиніть ся атмосфера серед української іміґрації в Америці і вона забуде за Вас, а може і простить, і стане до дальшої ратункової акції научена гірким досвідом.

Тисячі погибаючих братів кличуть до Вас: Полагодьте Ваші рахунки і нині ще вечер, перед спанем, здайте собі іспит совісти.

Шікаго, в серпни 1920 р.

Григорій Заячківський,
бувший секретар Української Ради в Америці.

Щоби ся відозва дійшла на свою адресу, висилаю до голови Укр. Комітету, о. П. Понятишина понизше наведене письмо:

Високопреподобний Отче:

З огляду на се, що Український Комітет, остаючий під Вашим предсідательством і проводом, не вислав суми понад 23.000 дол., зібраної для голодних в старім краю на призначене місце, хоч се повинен був давно зробити, я, як головний секретар Української Ради, яка займалась збіркою фондів і від так передала їх Вам, як тростісам, до перехову і висилана в призначене місце отсим позволю запитатись Вас, Отче, чому фондів не вислано до сеї пори до старого краю? Адже сей поступок спричинив смерть многих тисячам нещасних людий, яких можна було ратувати сими жертвами. 23.000 дол., сеж около 6 мілінов марок галицьких. Що більше, задержане 23.-000 дол. У. Комітетом спинило всяку запомогову акцію.

Прошу о відворотну відповідь на висше поставлене питанє, як рівнож о повідомлене мене, коли тих 23.000 дол. буде вислано на поратунок голодних в старім краю. Я заявляю, що усіно всіх можливих средств, так правних, як і помочи публичної опінії, щоби гроші зібрані для голодних не пішли для ситих, але нещасних жертв страшного лихоліття в старім краю. Час зрушити закаменілість і умову і без облуди старатись направити блуди і помахи, так безвільні, які зроблено нарочно, з обчисленем.

Прошу о скору відповідь, а покищо прошу не ґритуватись газетярською критикою, бо се потрібне, щоби висвітити справу і прискорить її полагодженє.

З християнским поздоровленем.

Григорій Заячківський,
бувший секр. Укр. Ради.

Шікаго, 8:7 1920.

ЯК ПОЛЯК РОЗМОВЛЯВ З АНГЛІЦЕМ В СПА.

Кореспондент варшавського польського дневника „Курер Поранни", др. В. Влох, котрий був в місті Спа, в Бельгії, прислав до тої газети ось, а то 11. с. м. таку кореспонденцію:

„Я говорив „з правою рукою" Ллойда Джорджа. Розмова була довга, подрібочна; дискусія деколи ставала на вістрю меча питання: Чому Англія таке становище супроти Польщі заняла і займає.

— Ні, Англія не є проти Польщі, — говорив Анґлієць. Англія є противна польському імперіялізмови. Ви вели газардову політику на власну руку, проти нашої волі. Здаємо собі справу з того, що **Польща є найбільш нещасливим краєм** з огляду на своє полишенне посеред сильних кліщів: могучої Німеччини і великої Росії. **Тим більше Польща повинна до сього стреміти, щоби була виключно національною державою**, бо вже внутрі маєте болото Росіян (остроумний політик Альбіону певно думав про Українців — прим. редакції), богато Жидів і Німців. **Економічно лихо стоїте; маєте заборгато паперової монети; промисл завмер; треба було красше працювати ніж вести війну.**

— Ну, добре, але большевики не ждали на се, аж ми їм зволимо прийти до нас, тільки нас напали, — каже Поляк.

— Так, то треба було їм запропонувати мир; поговорити з ними, а як би відкинули умовини, тоді ви мали би цілу антанту по своїй стороні.

— Невжеж думаєте, що вони додержали-б умови?

— Так, ми примусили би їх, бо як би вони зірвали, ми виступили би проти них.

— Чи Англія допоможе тепер Польщі?

— Залежить! **Поможе їй, але під точно означеними умовинами.** Якраз одержали ми депешу від Чічеріна в справі умовин, поставлених Красінови. Жадаємо, щоби наступило перервище і переговори, і маємо враженнє, що вони згодяться.

— **А що з Україною?** Прецінь в жовтні сим краєм інтересувався Ллойд Джордж.

— **Ходить о самостійну Україну? Так! Говорите, що ви хотіли Україні помогти до висвободженя; треба було підождати, аж український народ, якого має бути 30 чи 40 мілінів, сам захоче висвободитися!**

— А прецінь Англія піддержувала Денікіна і Колчака, — помітив Поляк.

— Очевидно, піддержувала їх і вивязалася із зобовязань. Франція мала піддержувати Польщу. Українська справа, се друга річ, ніж справа піддержування Колчака або Денікіна. **Як довго Україна сама не захоче бути вільною, не можна нічого зробити. Ви помилились, числячи на волю українського народу, що змагає до самостійности, коли сей нарід ще національно неосвідомлений.** Англія противна тій політиці з огляду на Польщу. Крім инших недостач, мають Поляки ще мало людий політично і дипльоматично вироблених; видко се по тих, які являються на Заході. **Коли побажаєте обмежитись границями національної держави, то Анґлія вам поможе.**

— **А що-ж ви називаєте національною державою?**

— **Самоозначенне народів, де яка більшість...**

„Що се за „права рука" Ллойда Джорджа, з котрим говорив польський редактор, не знати.

Годі повірити, аби наприклад секретар або який приятель Ллойда Джорджа так мало знав про українську справу, що називав би Українців Росіянами і казав, що Українці не хотять свободи. Кождий розумний чоловік, хто хотяй трохи читає газети, знає, що український нарід все боровся тільки за свободу, та що від початку революції бореться теж за свою свободу, а проти всіх наїзників.

Нам видається імовірнійше, що такі теревені плів Анґлієць власне той Поляк, бо то є звісна стара польська політика, щоби представити перед світом, що Українці не є нарід; не є ще цілком розвинені, а темна несвідома маса, якої часть повинна належати до Росії а часть до Польщі.

Такі теревені вже не переконують розумних і добре поінформованих анґлійських політиків, але Українці повинні все і всюди добре вважати, аби не позволити Ляхам обріхувати українського народу перед світом.

Цукор — 15 центів фунт.
Папір газетний — 15 центів фунт.

Чи ви гадаєте, що можна газету видавати за тані гроші, коли папір такий дорогий як цукор?

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА"

В ЄДНОСТИ СИЛА!

(Львівського дневника „Громадська Думка" з 30. липня с. р.).

Зближаються великі, рішаючі хвилі. На східному побоєвищі вирішується доля не тільки народів Сходу, а й проблем, якою бути Европі. Чи піде вона дальше мозольним, еволюційним шляхом під диктатом старих впорядчиків, що після минулих поколінь унаслідили всі скарби духові й матеріяльні, яких позицію піддержує і традиція і привизначення, — чи новий лад в Европі улаштується революційним шляхом новими людьми, що появилися на арені з підземелля, що той новий лад передумували й леліяли в горячих мріях, новими людьми, за котрими не промовляє традиція, проти котрих бунтується вроджений нахил людини консервувати унаслідженя по минулих поколіннях, новими людьми, що виринули на поверхню після важких ударів світової війни по мозках мілінов, захопили керму державного корабля на непрохідних просторах Сходу і держать його міцно в руках, безоглядно розторощуючи кождого свойого тайного чи отвертого ворога. Великанські матеріяльні й духові засоби мають до диспозиції Лойди Джорджи і Мілерани, пробуджений інстинкт зреволюціонізованих масоперацийного базою для Ленінів і Троцьких.

Пересунення теперішньої лінії східного фронту в одну або другу сторону зближує вирішення справи до останнього акту трагедії, якої перші сцени розігрались саме перед нашими роками. Побіди совітської Росії, так само німецько-російський зводить всю з трудом здобуту побіду Антанти до прекрасного героїчного спомину і підміновує не на перспективу років, а місяців старий лад Европи. Побідить при помочі Антанти Польща, перевтома революціонізованих мас може поставити край плянам і задумам теперішних володарів Москви, може спричинити ще одну пожежу на сході; а з тієї анархії на Сході з огляду на основну цілу російських мас пасивність, ціху, яка поруч простору була союзником і царату і большевиків, — може виринути кріваве обличчя нового царя.

Український народ — вхоплений в кліщі сих двох сил — пересуваний сих змагань значить своєю неповинною кровю. На безчисленних побоєвищах зродилося його чар-зілля: національна свідомість. Загублено і рабовання віками не мав часу і змоги скоординувати всі свої чималі сили і засоби на се, щоби в рішаючій хвилі кинути на терезки подій свою зєдинену волю, заставити всіх своїх ворогів станути на кордонах своєї землі. Марком Прокляттим блукає він на пожарищах своїх сіл і міст. Та національна свідомість його росте, росте з кождим днем почуття, що тільки він сам може влаштувати як слід свою хату, що ніхто не може бути добрим союзником, хто приходить з мечем в руці на його землю, хочби такий союзник проголошував не знати як гарні гасла. В нескоординованих, живлених, відрухових виступах, примушує він прислухуватися до свойого голосу, до своїх потребкождого ворога, що йде на по-

го землю явним ворогом, чи під фірмою союзника.

Всеж ми не є рішаючим чинником в сих змаганнях двох світів. В луні революційного пожару зявилися ми на світовій арені, як нація. Під гурніт армат двох супротивних сил виходили ми на сцену Европи, здобували послух й оцінку вартости нас як сили в грі перехрестних інтересів.

З етнографічної маси переродилися ми протягом рр. 1917 1920 в націю. Початок нашого національного відродження; Революція. Та зустрілити всі пробуджені сили нації в „один гуж" ми не потрафили. На це потрібно було тисячних кадрів вишколеної, загартованої, свідомої інтелігенції. А українська інтелігенція, отже мозок нації, щойно в тракті революційних переходів зачала стомилевими кроками дозрівати до національної свідомости і здатности до державного будівництва. Вона сама переходила паралельно з масами еволюцію до української державности.

І, хоч як вона тісно звязана з масами своїм походженнем, не потрафила вона використати найбільший підйом українських мас після епохи Хмельницького в памятних весняних місяцях 1917 р., щоби спіраючись на нього, повести маси поцяху до доконечного ідеалу: державної самостійности. Вона мріяла про Україну федецьку, есерівську, радянську, буржуазно-демократичну. Вона своїм духовним багажем ще надто сягала в типово-російську культурну атмосферу і через оцяри тієї російської духової атмосфери дивилася на Україну. Щойно розвій подій вилічував її з пережитків минувшини. І щойно по довгих, важких досвідах дозріває українська інтелігенція до любови України, якаб вона не була: радянська чи буржуазна.

Ми не маємо тепер сильної армії, яку моглиб кинути на поли бою, щоби там переперти свою волю. Та ми маємо чуткий відгомін в народніх масах, бож їх интереси ми, українська інтелігенція, взяли в основу нашого національного ідеалу, бо ті селянські маси є одинокою нашою опорою, одиноким елементом, при помочи котрого будувати нашу державу. Та щоб як слід використати се в минливій грі теперішних подій, українська інтелігенція мусить бути сама в собі обєднана, нерозбита на ворожі гурти. Ми можемо йти ріжними шляхами, та в слушний момент ми мусимо станути обєднані.

JERSEY CITY, N. J.

У нас велике свято! Великий празник!

В ПОНЕДІЛОК, 6. ВЕРЕСНЯ

то є на „Лейбор Дей" відбудеться урочисте посвячене нашого власного

УКРАЇНСЬКОГО НАР. ДОМУ

НА ГОРАХ МІСТА.

Дорогі! До двох років тяжкої праці і пожертвовання дав нам Господь Бог дочекати хвилі, коли можемо посвятити нашу власну хату і на се свято Вас запросити.

Не відмовте нам! Не богаті ми, не богата ані не виставна наша хата, але власна і для наших теперішних потреб, хвилі зараз, вже українська. Прийшов час учіт прийти на се свято. Знайдіть хвильку часу і позвіть з собою всіх Ваших знакомих. Приведіть і тих, що нерадо ідуть. Приведіть і жінку, дітей і всю родину

МИ ТЕПЕР ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ І ЗЕЛІЗНИЧІ ТІКЕТИ ВПРОСТ ДО ЛЬВОВА – КРАКОВА – ЧЕРНОВЕЦЬ

та инших місцевостий України і Буковини і відсилаємо наших людий НАЙЛУЧШИМИ кораблями впрост до РОДИННИХ МІСЦЕВОСТИЙ скоро і безпечно, так що ніхто, їдучий від нас, не має ніякого клопоту підчас подорожування до рідного краю.

Хочете щасливо і скоро дістатись до рідного села чи міста, звертайтесь до нас.

Не вагайтесь довго, не чекайте й не пропускайте, мимо доброї нагоди, щасливо і скоро заїхати до рідного краю.

Заобезпечуйте собі завчасу місця на кораблях, присилаючи сейчас шифкартовий завдаток в сумі 20 долярів, а ми Вас відправимо до краю, тоді, коли захочете їхати.

Коли мусите зараз їхати до краю, то негайно порозуміться з НАШИМ БАНКОМ і НАШОЮ АГЕНЦІЄЮ КОРАБЕЛЬНОЮ, яка відіслала більше число Українців до краю ніж яка инша аґенція в Америці.

Понизша фотографія є найкрасшим доказом того.

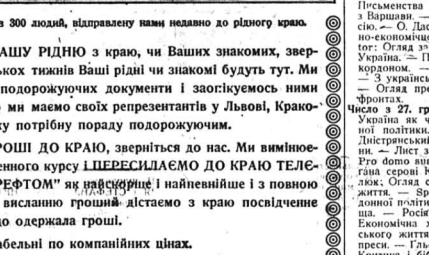

Ся фотографія представляє послідну партію, з 300 людий, відправлену нами недавно до рідного краю.

Хочете СПРОВАДИТИ скоро і певно ВАШУ РІДНЮ з краю, чи Ваших знакомих, звертайтесь до нас і в протягу кількох тижнів Ваші рідні чи знакомі будуть тут. Ми вистараємось всі потрібні для подорожуючих документи і заопікуємось ними заки вони сюди прибудуть. Бо ми маємо своїх репрезентантів у Львові, Кракові і Варшаві і вони дають всяку потрібну пораду подорожуючим.

Хочете ВИСЛАТИ СКОРО І ПЕВНО ГРОШІ ДО КРАЮ, звертіться до нас. Ми вимінюємо гроші після біжучого щоденного курсу і ПЕРЕСИЛАЄМО ДО КРАЮ ТЕЛЕГРАФІЧНО і „БАНКОВИМ ДРЕФТОМ" як найскорше і найпевнійше і з повною гарантією. За кілька тижнів по висланню гроший дістаємо з краю посвідчене і власноручний підпис особи що одержала гроші.

ШИФКАРТИ продаємо на всі лінії корабельні по компаніяних цінах.

Зголошуйтесь особисто або пишіть до найбільшого Українського Банку в Америці, на адрес: 79—

HENRY C. ZARO, BANKER
39 Cooper Square, New York, N. Y.

DEPT. U. P.

ПІДПОМОЖІТЬ СТАРОКРАЄВУ ПРЕСУ

Крайна пора зрозуміти вагу помочі старому краєви. Всяка грошева поміч з Америки, американських українців, устала. Лише деякі посилки грошеві висилаються партійним групам, а наші краєві суспільні інституції і видавництва коротаються в средствах матеріяльних.

Многі просьби і заклики о поміч до американських Українців від старокраєвих інституцій, друкованих в американських ґазетах, не находять узглядненя у ширшого загалу.

Майже від року віденське видавництво „Воля" звертається через адміністрацію „Свободи" о уділенне йому помочи через поручене своїм читачам закупна випусків видавництва „Воля", в яких містять найкрасші письменники свої статі на тему дня, про справи політичні і цікаві розправи.

Оголошувані в „Свободі" поодинокі випуски сеї часописи які зарібки не находили доси попиту і заінтересовання.

З огляду на конечність матеріяльного споможення сего видавництва і познакомлення нашого суспільства з ходом справ, відносячися до видвольних змагань нашого народа, подаємо понизше повний зміст статий, які находяться у випусках віденського журнала „Воля" від самих початків його виходу, сподіваючись, що українська громада в Америці заінтересується сим видавництвом і розкупить оголошені числа.

Сі випуски можна набути поодиноко і всі разом в адміністрації „Свободи" по 25 цнт. за випуск. Ціна випуску на Америку є означена 50 цнт., одак щоби не дати зважатись тому цінному журналови на полицях книгарні, відступаємо покупцям по половині ціни, то є по 25 цнт., не числячи на поодинокі випуски сеї зарібки.

Зміст:

Число з 13. вересня 1919: А. Хомик: Підстави української державности. — Михайло Кревецький: До плану економичного відродженя України. Степан Грицай: О. Олесь: „Нужниковий". — К. Вишевич: Де нам мати столицю? — Намор: Українська народня пісня. — Полонені Українці в Італії. — Ол. Яворенко: Українське життя в Відни. — А. Б.: Клясова та національно-територіяльна експльоатація. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — Огляд світових подій. — На фронтах. — Критика і бібліоґрафія. — Листування редакції.

Число з 20. вересня 1919: А. Хомик: Дві психольоґії. — Ст. Соколиць: Економічне відродженя. — М. Лозинський: Спомини про Дмитра Вітовського. — Волод. Залозецький: Кнут Гамсун. — Лист з Парижа. — Сучасна політика українського уряду. — Р. Романський: Українське студенство у Відні. — Г-Н-В: Робітничий рух в Еспанії. — Від правительства і Української Народньої Республики. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — Огляд світових подій. — На фронтах. — Критика і бібліоґрафія. — Лист до редакції.

Число з 29. вересня 1919: А. Хомик: Дні психольоґії. — Ст. Соколиць: Економічне відродженя. — М. Лозинський: Спомини про Дмитра Вітовського. — Волод. Залозецький: Кнут Гамсун. — Лист з Парижа. — Сучасна політика українського уряду. — Р. Романський: Українське студенство у Відні. — Г-Н-В: Робітничий рух в Еспанії. — Від правительства і Української Народньої Республики. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — Огляд світових подій. — На фронтах. — Критика і бібліоґрафія.

Число з 6. жовтня 1919: А. Хомик: Дві психольоґії. — Ст. Соколиць: Економічне відродженя. — М. Лозинський: Спомини про Дмитра Вітовського. — Волод. Залозецький: Кнут Гамсун. — Лист з Парижа. — Сучасна політика українського уряду. — Р. Романський: Українське студенство у Відні. — Г-Н-В: Робітничий рух в Еспанії. — Від правительства і Української Народньої Республики. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — На фронтах. — Критика і бібліоґрафія. — Листування редакції.

Число з 13. жовтня 1919: А. Хомик: Дві психольоґії. — Ст. Соколиць: Економічне відродженя. — М. Лозинський: Спомини про Дмитра Вітовського. — Волод. Залозецький: Кнут Гамсун. — Лист з Парижа. — Сучасна політика українського уряду. — Р. Романський: Українське студенство у Відні. — А. Б.: Клясова та національно-територіяльна експльоатація. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — На фронтах. — Критика і бібліоґрафія. — Листування редакції.

Число з 20. жовтня 1919: А. Хомик: Дві психольоґії. — Ст. Соколиць: Економічне відродженя. — М. Лозинський: Спомини про Дмитра Вітовського. — Волод. Залозецький: Кнут Гамсун. — Лист з Парижа. — Сучасна політика українського уряду. — Р. Романський: Українське студенство у Відні. — Г-Н-В: Робітничий рух в Еспанії. — Від правительства і Української Народньої Республики. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — На фронтах. — Критика і бібліоґрафія.

Число з 27. жовтня 1919: А. Хомик: Дві психольоґії. — Ст. Соколиць: Економічне відродженя. — М. Лозинський: Спомини про Дмитра Вітовського. — Волод. Залозецький: Кнут Гамсун. — Лист з Парижа. — Сучасна політика українського уряду. — Р. Романський: Українське студенство у Відні. — Г-Н-В: Робітничий рух в Еспанії. — Від правительства і Української Народньої Республики. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — На фронтах. — Критика і бібліоґрафія.

Число з 3. листопада 1919: А. Хомик: Дві психольоґії. — Ст. Соколиць: Економічне відродженя. — М. Лозинський: Спомини про Дмитра Вітовського. — Волод. Залозецький: Кнут Гамсун. — Лист з Парижа. — Сучасна політика українського уряду. — Р. Романський: Українське студенство у Відні. — Г-Н-В: Робітничий рух в Еспанії. — Від правительства і Української Народньої Республики. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — На фронтах. — Критика і бібліоґрафія.

Число з 10. листопада 1919: А. Хомик: Дві психольоґії. — Ст. Соколиць: Економічне відродженя. — М. Лозинський: Спомини про Дмитра Вітовського. — Волод. Залозецький: Кнут Гамсун. — Лист з Парижа. — Сучасна політика українського уряду. — Р. Романський: Українське студенство у Відні. — Г-Н-В: Робітничий рух в Еспанії. — Від правительства і Української Народньої Республики. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — На фронтах. — Критика і бібліоґрафія.

Число з 17. листопада 1919: А. Хомик: Дві психольоґії. — Ст. Соколиць: Економічне відродженя. — М. Лозинський: Спомини про Дмитра Вітовського. — Волод. Залозецький: Кнут Гамсун. — Лист з Парижа. — Сучасна політика українського уряду. — Р. Романський: Українське студенство у Відні. — Г-Н-В: Робітничий рух в Еспанії. — Від правительства і Української Народньої Республики. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — На фронтах. — Критика і бібліоґрафія.

Число з 24. листопада 1919: А. Хомик: Дві психольоґії. — Ст. Соколиць: Економічне відродженя. — М. Лозинський: Спомини про Дмитра Вітовського. — Волод. Залозецький: Кнут Гамсун. — Лист з Парижа. — Сучасна політика українського уряду. — Р. Романський: Українське студенство у Відні. — Г-Н-В: Робітничий рух в Еспанії. — Від правительства і Української Народньої Республики. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — На фронтах. — Критика і бібліоґрафія.

Число з 8. грудня 1919: А. Хомик: Дві психольоґії. — Ст. Соколиць: Економічне відродженя. — М. Лозинський: Спомини про Дмитра Вітовського. — Волод. Залозецький: Кнут Гамсун. — Лист з Парижа. — Сучасна політика українського уряду. — Р. Романський: Українське студенство у Відні. — Г-Н-В: Робітничий рух в Еспанії. — Від правительства і Української Народньої Республики. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — На фронтах. — Критика і бібліоґрафія.

Число з 13. грудня 1919: А. Хомик: Релігійна та національна толерацнія. — Остап Грицай: Пірія безсмертний. — До історії Копенгаґської Конференції. — Лист з Варшави. — І. Х. Андрій Вязлов.— До педаґоґів всього світа! — Ф. Сакченко: Парляментські вибори у Франції. — О. Дасклаюк: Огляд соціяльно-економічного життя. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — Критика і бібліоґрафія.

Число з 20. грудня 1919: А. Хомик: Анархія публичної опінії. — Проф. Станислав Дністрянський: Статут для Галичини. — Остап Грицай: З Письменства і Мистецтва. — Лист з Варшави. — Літвінов про свою місію. — О. Дасклаюк: Огляд соціяльно-економічного життя. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — Гльоси. — На фронтах.

Число з 27. грудня 1919: А. Хомик: Україна як чинник інтернаціональної політики. — Проф. Станислав Дністрянський: Статут для Галичини. — Лист з Варшави. — Severus: Pro domo sua. — Нота посла Гаґана серові Керкові. — О. Дасклаюк: Огляд соціяльно-економічного життя. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — Гльоси. — На фронтах. — Критика і бібліоґрафія. — Лист до редакції.

Число з 3. січня 1920: А. Хомик: Крівавий рік. — В. Кушнір: Замітки до галицько-української політики. — Софія Дністрянська: — Капеля Кошиця. — „Підкопитська Русь". — Конференція в Дорпаті. — І. Шько: Фінансово-топоровський стан Анґлії. — В. Оренчук: Про пивний промисел на Україні. — О. Дасклаюк: Огляд соціяльно-економічного життя. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — На фронтах.

Число з 10. січня 1920: А. Хомик: Антоня реакції. — В. Кушнір: Замітки до галицько-української політики. — Михайло Лозинський: Дальший торг Східньою Галичиною. — І. Фещенко-Чопівський: Що може дати Україна Західній Европі. — Е. Сокович: Грошове господарство. — О. Дасклаюк: Огляд соціяльно-економічного життя. — Spectator: Огляд міжнародньої політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — На фронтах.

Число з 17. січня 1920: Сергій Шелухин: Зрадники і патріоти. — Іс. Баяк: Фінляндія. — В. П.: Вперед чи назад? — В. Андрієвський: Велика руїна. — Нота українського посла в Берлині. — Нота російських представників Денікіна. — Валентін: Вірішині. — О. Дасклаюк: Огляд соціяльно-економічного життя. — Spectator: Огляд міжнародньої політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — Гльоси до Редакції. — На фронтах. — Піря з хвоста. — Критика і бібліоґрафія.

Число з 31. січня 1920: В. П.: Большевики в Україні. — Андрій Торлін: Мо: Між двох сил. — Ол. Ковалевський: Про польсько-українські відносини. — Остап Грицай: Про Ф. Ніцшу та Зам. — У. С. С.: Василь Вишиванний: Надія. — Л. К.: Рим. — N. N.: Українці в Парижі. — О. Р.: Кількенель під польською маскою. — Нота Уряду Української Народньої Республіки до Найвищої Ради Антанти. — До Високого Уряду Ріпі Поспольтої Польської. — Нота Уряду Української Республіки до Найвищої Ради Антанти. — Орест Дасклаюк: Огляд соціяльно-економічного життя. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — На фронтах. — Критика і бібліоґрафія.

Число з 22. лютого 1919: А. Хомик: Соціялізм і Схід Европи. — Проф. Станислав Дністрянський: Самоврядування народів. — Перша Державна Нарада. — Остап Грицай: З Письменства і Мистецтва. — Табор Інтернаціональних Українців в Европі. — До жінок цього світа. — До французької демократії. — О. Дасклаюк: Огляд соціяльно-економічного життя. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — На фронтах. — Остання відомість. — Листування Редакції.

Число з 29. листопада 1919: А. Хомик: Два інтернаціонали і союз народів. — Проф. Станислав Дністрянський: Самовизначення народів. — Михайло Лозинський: Рішення Найвисшої Ради в справі Східньої Галичини. — Одповідь пану проф. Томашівському. — З приводу московських кооперативних заходів. — Валентін: З лірики. — Василь Верниволя: Українська військово-санітарна місія в Німеччині. — G. Quercus: Розкол Соціялістичної Партії в Америці. — О. Дасклаюк: Огляд соціяльно-економічного життя. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — На фронтах. — Критика і бібліоґрафія.

Число з 6. грудня 1919: А. Хомик: Польща і Схід Европи. — М. Кушнір: Україна і Конференція Мира. — Вол. Кушнір: Югославія і Україна. — Остап Грицай: З Письменства і Мистецтва. — N. Y.: Лист з Парижа. — Лист з Варшави. — Кл. Ріко: Лист з Одеси. — О. Дасклаюк: Огляд соціяльно-економічного життя. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — На фронтах. — Критика і бібліоґрафія.

Число з 13. грудня 1919: А. Хомик: Річниця. — Вол. Залозецький: Релігійна та національна толерацнія. — Остап Грицай: Піря безсмертний. — До історії Копенгаґської Конференції. — Лист з Варшави. — І. Х. Андрій Вязлов.— До педаґоґів всього світа! — Ф. Сакченко: Парляментські вибори у Франції. — О. Дасклаюк: Огляд соціяльно-економічного життя. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — Критика і бібліоґрафія.

Число з 20. грудня 1919: А. Хомик: Анархія публичної опінії. — Проф. Станислав Дністрянський: Статут для Галичини. — Остап Грицай: З Письменства і Мистецтва. — Лист з Варшави. — Літвінов про свою місію. — О. Дасклаюк: Огляд соціяльно-економічного життя. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — Гльоси. — На фронтах.

Число з 27. грудня 1919: А. Хомик: Україна як чинник інтернаціональної політики. — Проф. Станислав Дністрянський: Статут для Галичини. — Лист з Варшави. — Severus: Pro domo sua. — Нота посла Гаґана серові Керкові. — О. Дасклаюк: Огляд соціяльно-економічного життя. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — Гльоси. — На фронтах. — Критика і бібліоґрафія. — Лист до редакції.

Число з 3. січня 1920: А. Хомик: Крівавий рік. — В. Кушнір: Замітки до галицько-української політики. — Софія Дністрянська: — Капеля Кошиця. — „Підкопитська Русь". — Конференція в Дорпаті. — І. Шько: Фінансово-топоровський стан Анґлії. — В. Оренчук: Про пивний промисел на Україні. — О. Дасклаюк: Огляд соціяльно-економічного життя. — Spectator: Огляд закордонної політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — На фронтах.

Число з 10. січня 1920: А. Хомик: Антоня реакції. — В. Кушнір: Замітки до галицько-української політики. — Михайло Лозинський: Дальший торг Східньою Галичиною. — І. Фещенко-Чопівський: Що може дати Україна Західній Европі. — Е. Сокович: Грошове господарство. — О. Дасклаюк: Огляд соціяльно-економічного життя. — Spectator: Огляд міжнародньої політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — На фронтах.

Число з 17. січня 1920: Сергій Шелухин: Зрадники і патріоти. — Іс. Баяк: Фінляндія. — В. П.: Вперед чи назад? — В. Андрієвський: Велика руїна. — Нота українського посла в Берлині. — Нота російських представників Денікіна. — Валентін: Вірішині. — О. Дасклаюк: Огляд соціяльно-економічного життя. — Spectator: Огляд міжнародньої політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — Гльоси до Редакції. — На фронтах. — Піря з хвоста. — Критика і бібліоґрафія.

Число з 24. січня 1920: Координація сил. — Андрій Горленко: На сторожі. — М. Кушнір: Наша міжнародня політика. — Що діється на Україні. — Допис з Варшави. — До Редакції „Шпиталю" в Парижі. — Ол. Ковалевський: Чергові завдання Українського Уряду і громадянства в справі шкільництва. — Діяльність Української Військово-санітарної місії у Відні. — Observator: Огляд міжнародньої політики. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — Критика і бібліоґрафія.

Число з 31. січня 1920: В. П.: Большевики в Україні. — Андрій Торлін: Мо: Між двох сил. — Ол. Ковалевський: Про польсько-українські відносини. — Остап Грицай: Про Ф. Ніцшу та Зам. — У. С. С.: Василь Вишиванний: Надія. — Л. К.: Рим. — N. N.: Українці в Парижі. — О. Р.: Кількенель під польською маскою. — Нота Уряду Української Народньої Республики до Найвищої Ради Антанти. — До Високого Уряду Ріпі Поспольтої Польської. — Нота Уряду Української Республіки до Найвищої Ради Антанти. — Орест Дасклаюк: Огляд соціяльно-економічного життя. — Україна. — Польща. — Росія. — За кордоном. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — На фронтах. — Піря з хвоста.

Число з 7. лютого 1920: Ф. Сакченко: Розпад Росії і організація національних сил. — Остап Грицай: Кістки. — У. С. С.: Василь Вишиванний: Чорногорець. — Українська Республіканська Капеля в Бельгії. — М. К.: Дещо про „ґазицьку політику" в Парижі. — Ю. Р.: Варшава. — Микола Евшан (некролоґ). — Гейне з Піритина: Горе дипльомата. — В. Б.: Стратеґічна ситуація на Сході. — Observator: Огляд міжнародньої політики. — Україна. — Польща. — Росія. — Міжнародне життя. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — Піря з хвоста. — Лист до редакції. — Останні вісти.

Число з 14. лютого 1920: На вулкані: — В. Б.: Це власть народу? — Осип Назарук: Не на злобу дня. — Александер Ковалевський: Документ. — Іс. Баяк: Конференція українських кооперативів в Гельсінґфорсі. — Г. В.: Українська Республіканська Капеля в Бельгії і Голяндії. — М. Лозинський: Куди ідете? — О. Тертий лист до редакції „Вперед". — До нар. цивілізованого світа: — Орест Дасклаюк: Огляд соціяльно-економічного життя. — Україна. — Польща. — Росія. — Міжнародне життя. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — На фронтах. — Піря з хвоста.

Число з 21. лютого 1920: Ф. Слюсаренко: Традиція державности. — Володимир Сальський: — Східне питання (Аналіз стратеґічно-політичного становища на Україні у 1919 р.). — Осип Назарук: Друга пекуча справа. — Остап Грицай: Неґальник. — Концерти Української Республіканської Капелі у Льондоні. — М. Баґринівський: С приводу листа д. Винниченка. — Ф. Матушевський: Матеріяльні сили Українців. — Камянець! — Н. К.: Лист з Америки. — Наші полонені в Італії. — Ноти і заяви до польського правительства. — Андрій Чеканівський: Огляд міжнародньої політики. — Україна. — Польща. — Росія. — Міжнародне життя. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — Останні вісти.

Число з 28. лютого 1920: А. Г.: Завіруюа. — Павло Чижевський: Війна, большевизм і майбутня ситуація. — Володимир Сальський: Східне питання. Аналіз стратеґічно-політичного становища на Україні в 1919 р. — Александер Ковалевський: Проблем. Влада й громадянство. — Осип Назарук: Треті пекучі справи. Про Угорську Українську Ц. В.: Предпрадемент. — Фляндрії і Українська Республіканська Капеля. — Кіїне з Піритина: Коло дверей раю. — Андрій Чеканівський: Огляд міжнародньої політики. — Україна. — Польща. — Росія. — Міжнародне життя. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси.

Число з 6. березня 1920: В. П.: За чиї гріхи? — Павло Чижевський: Війна, большевизм і майбутня ситуація. — Остап Грицай: Про суддина та про його кінку. — Осип Назарук: До суду! — Д. Дороженко: Українська Академія Наук у Київі в її праці в 1919 році. — Базяк Іс.: Дорпатський мир і большевицькі перспективи. — Ліґа незалежности в Женеві. — Старий журналіст: З хвиль життя. — Орест Дасклаюк: Огляд соціяльно-економічного життя. — Андрій Чеканівський: Огляд міжнародньої політики. — Україна. — Польща. — Росія. — Міжнародне життя. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — Лист редакції.

Число з 13. березня 1920: В. П.: Наш песнімізм. — Александер Ковалевський: Проблеми. — Василь Вишиванний: Як будуть ріки. — Др. Я. Окуневський: Санітарні відносини на Україні.—Александер Ковалевський: Шевченкові свята. — Українська Республіканська Капеля в Льондоні. Василь Вишиванний: Нариси. — Старий журналіст: З хвиль життя. — Андрій Чеканівський: Огляд міжнародньої політики. — Україна. — Польща. — Росія. — Міжнародне життя. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — Критика і бібліоґрафія.

Число з 20. березня 1920: В. П.: Ще про трьох китів. — Павло Чижевський: Війна, большевизм і майбутня ситуація.—Алекс. Ковалевський: Без маски. — Осип Назарук: Українські політичні партії і їх союзи. — Др. Андрій Гончаренко: Оздоровлення України. — Цінківець: Закон про вибори, виданий радою московських комісарів. — Галицький Старшина: „Діютим". — Старий журналіст: З хвиль життя. — Андрій Чеканівський: Огляд міжнародньої політики. — Україна. — Польща. — Росія. — Міжнародне життя. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — Лист до редакції.

Число з 27. березня 1920: Александер Ковалевський: Signum temporis: Осип Назарук: Українські політичні партії і їх союзи. — Етнічна біда. — Українська Ратуйте дітей! — Василь Пачовський: З Закарпаття. — Старий журналіст: З хвиль життя. — Орест Дасклаюк: Огляд соціяльно-економічного життя. — Андрій Чеканівський: Огляд міжнародньої політики. — Україна. — Польща. — Росія. — Міжнародне життя. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — Критика і бібліоґрафія. — Листи до редакції.

Число з 3. квітня 1920: Алексан. Ковалевський: Слабі нерви. — Проф. Станислав Дністрянський: Реформа правних і суспільних наук. — В. Оренчук: Фінансова крізка. — І. Шьфаренко: З Анґлії. — А. П.: Лебединий спів демократії. — Старий журналіст: З хвиль життя. — Андрій Чеканівський: Огляд міжнародньої політики. — Україна. — Польща. — Росія. — Міжнародне життя. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — Критика і бібліоґрафія. — Листи до редакції.

Число з 17. квітня 1920: Остап Грицай: Христо Воскрес! — Ол. Неприцький-Грановський: Прапор України. — Степан Рудницький: Чому це так. — В. П.: Перемиські Сектанти. — Александер Ковалевський: Нотатки. — Ол. Ковалевський: Нотатки. — А. Метатинський: В Бельгії. — Ц. Чижевський: „Відродження нації". — Осип Назарук: Штука убогих. — І. О. Бочковський: Т. Г. Масарик. — Н-р: Концерти Української Республіканської Капелі в Бельгії. — Василь Савин: Туманн. — Михайло Рудницький: Партійники. Кавадія Ягненко: Сонце. — Цінківець: Інтервіяв. — Старий журналіст: З хвиль життя. — Декларація Українського Національного Державного Союзу. — Андрій Чеканівський: Огляд міжнародньої політики. — Україна. — Польща. — Росія. — Міжнародне життя. — Економічна хроніка. — З українського життя на чужині. — Огляд преси. — Листи до редакції.

(Зміст дальших випусків подамо в слідуючім числі „Свободи").

В кождій українській хаті повинна находитись часопись „Свобода"

U. S. MAIL STEAMSHIP COMPANY, INC.

S. S. "SUSQUEHANNA"

З НЮ ЙОРКУ ВПРОСТ ДО

БРЕМЕН і ҐДАНЬСКА

ДНЯ 22-го ВЕРЕСНЯ

Кабіна до Бремен від $175 до $200, до Ґданьска $225
Третя кляса до Бремен $125 до Ґданьска $135
Доплата податку воєнного $5.00.

Голоситись до:
45 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.
або до місцевих аґентів. 94—

Др. КАУФМАН

ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКУ

Если хочете сонісної поради в якій недузі Вашій недузі, прийдіть до д-ра КАУФМАНА, а ним в рідній мові поговорите, він Вам скаже відразу, і пізнає ся на Вашій недузі, чи Вам лічене що поможе.

Др. Кауфман

ЛІЧИТЬ ВСЇ ОТСЇ НЕДУГИ МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ. Завдуху (астму) лічить новою машиною працюючою електрику і помповане воздуху. ДР. КАУФМАН лічить затроєня і неправильности крови, ревматизм, ломане костий, болї голови, завороти, болї кривоей, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, нервовість, випадане волосє. Лічить всї жіночі недуги, як АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

S. M. KAUFMAN 111 E. 7th STREET, NEW YORK CITY

Год. офісові: що дня від 9. рано до 8. веч., в неділю від 9. рано до 4. пополудни. — Телефон Орчард 6352.

КОЛИ ВИ Є НЕДУЖІ

Першою річчю, котру Ви хотіли би знати є „ДЕ НАЙТИ ДОБРОГО ЛІКАРЯ".

Коли Ви зверете свої кроки до офісу Д-РА РУССЕЛЯ, 176 EAST JEFFERSON AVE., ОДНІ ДВЕРІ НА СХІД ВІД ВУДВАРД ЕВЕНЮ, ДЇТРОИТ, МІШ., там найдете без втрати часу ДОСВІДЧЕНОГО СПЕЦІЯЛІСТА, за котрим Ви шукаєте. Коли навідаєтесь у Д-РА РУССЕЛЯ, Ви побачите, що він дуже старанно досліджує стан Вашої недуги, щоби відняти докладно де і якщо Ви терпите. Його офіси є заосмотрені найновійшими науковими апаратами. При їх застосованю і широкому знанню недуг самим д-ром Руссельом, всякі ошибки є неможливі.

ДР. РУССЕЛЬ

МОЇ ЧУДОВІ УСПІХИ

в леченю недуг як острих так і хронічних, є наслідком того, що я досліджуваю сї недуги через ціле моє житє. В додатку мої офіси є заосмотрені в найновійші інструменти і прилади, електричні, вібраційні і механічні, і не щадиться нічого, що лише може бути корисне для моїх пацієнтів. Коли мене відвідаєте сейчас, то будете могли оцінити, чи Ви повинні чекати дальше як промине всяка надія до вилічення себе з недуги, без згляду який є Ваш стан або як вона довго треває. Зачім коли хочете дістати вилічені, маєте і досвід приверне Вас знов до сили, здоровля і щастя.

ПОРАДА І БАДАНЄ ДАРОМ.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: від 9-ої рано до 8-ої вечер. В неділі від 10-ої рано до 2-ої пополудни.

DR. RUSSELL 176 EAST JEFFERSON AVE., одні двері на схід від Woodward Avenue. DETROIT, MICH.

ТЕРПЛЯЧІ МУЩИНИ

Dr. MESSEC, 124 N. 8th Street, Philadelphia, Pa.

на недуги крови і скіри, вичерпанне, нервовість, притуплений і розсіяний ум, слабости нирок і міхура, слабі нерви, недуги катару і т. д.

ВИ ПОТРЕБУЄТЕ ПОМОЧИ Я ДАЮ РЕЗУЛЬТАТИ

скоро, стало і по малій цїні без перерви часу у Вашій роботі. Коли Ви не могли осягнути поміч у Ваших долягливостях і лоялькість в знерву і починаєте стратити надію зголоситься до мо мене, щоби Вам лікати і пробовати, що для Вас можу зробити. Я маю 20-літну безперервну практику в медицині і оперованню в стейт Пенсильвенія лічення хронічних недуг, нервових і скомплікованих слабостий і Ви осягнете користь мого досвіду, бо я заопікуюсь Вами особисто кождого часу і Ви будете. Я буду лічити Вас найновійшими модерними і науковими методами якими лиш розпоряджаю, так електричними як і медичними. Коли є ще ще міг після свого досуду Вам помочи, то я Вам скажу. Коли Ви є недужі, немічні, нервові або вичерпані, порадьтеся мене.

НОВА МЕДИЧНА СИСТЕМА

Електричне лічене і пряме застрікуванне крови через щіпленне бензольсом і серум, яких я уживаю запевняють Вас про добрі успіхи.

Dr. MESSEC 124 N. 8th Street СПЕЦІЯЛІСТ PHILADELPHIA, PA.

ПОРАДА ДАРОМ.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: щодня від 9. рано до 8. вечер. В неділі від 10. до 1. в полудне.

Навідайтесь сейчас до Doctor ZINS

СПЕЦІЯЛІСТА З ПОНАД 25-ЛІТНОЮ ПРАКТИКОЮ.

Др. ЗІНС лічить хронічні недуги, нервові, серця, жолудка, печінки, нирок і міхура, неправильности мочові, секретні недуги, і у всїх случаях нервового ослаблення.

В случаю ЗАТРОЄННЯ КРОВИ застосовується до найлїпших і добре звісних, досконалих і новітних методів.

МУЩИНИ, котрі недугі, ослаблені, блїді, вичерпані і знеохочені, найдуть опіки на всякі їх недуги. Коли стан недуги є відповідний, причину легко усунеться і здоровле повертається. 102—

ПРИЙДІТЬ НА БЕЗПЛАТНУ ПОРАДУ.

Не буде Вас нічого коштувати, щоб збадав Вас др. Зінс. Винагорода за лїчене недуг, по методу є дуже уміркована і не перевисшує цїни, яку кождий чесний чоловік хоче заплатити. Богато недужих мущин їде сотки миль, щоб найти поміч. Дослідіть попереднївчі лїчене переводиться на крови системою Вассермана і бадається мікроскопом для докладного справдженя проявів недуги і впливу лїченя.

DOCTOR L. ZINS, 110 East 16th Street, NEW YORK, N. Y.

СПОСІБ ЛІЧЕНЯ найпрактичнійшими методами.

ОФІСОВІ ГОДИНИ: Щодня від 10-ої рано до 7-ої вечер, в неділі від 10-ої рано до 4-ої пополудни.

Микола Залізняк.

КОРОЛЬ ТА НАРОД.

(Картина з історії Англії).

Давно це діялося, року 1649. Англійці взяли в полон короля Карла першого, судили його, засудили на смерть і скарали. За що-ж його судили? і як людині могли взяти в полон свого короля?

Судили його за те, що він зламав закони Англії. А взяти в полон та скарати пощастило через те, що сила була на бодї незадоволених.

Ще до часів панування Карла І. добилися вже Англійці богатьох прав і жили в порівнянню з иншими народами не зле. Король кермував державою не самодержавно. Наприклад, не міг він закони видавати та податкі накладати без згоди парляменту. А парлямент ще було зібранне богатих панів (лордів, як вони в англійців звуться) та виборних людий.

Коли парлямент не хотів затвердити податків, король був без гроший, і він нічого не міг робити: адже не можна без гроший воювати, урядників наймати, серед розкошів та потіх жити.

Такамо не міг король без згоди парляменту закони видавати: не міг, значить, переміняти лад, що встановлений в Англії протягом кількох століть.

Крім того не мав король війска, щоби силою примушувати Англійців робити так, як йому бажається. Бо не було тоді загальної військової повинности, яка тепер у нас: не було, значить, і війска постійного, яке король міг би послати проти народу. Усі, до служби годящі, мусїли тільки трохи робити в народній міліції, що збиралася в кождому окремому повіті (графстві). Через се всі здорові чоловіки, коли треба було, зводили б війско всі мала. А коло кермо було б лише сидїти тільки трохи найманих жовнїрів, та й ті, доки се їм корисно було, мусїли б завсїди служити королеви покинути.

Розуміється через те не міг король по своїому роботи; доводилося йому діяти, щоби парлямент нічого не мав проти його наказів та розпоряджень. Англійці дуже добре се зад використали. Вперших зробилися вони королем тих законів, які оборонили житє та маєток усїх громадян від королївської та урядової сваволі. Після сих законів ніхто не мав права арештувати Англійця та без суду кажнити або відібрати в нього маєтнє або вимагати яких податків. Для всїх закони були однакові. І всї однаково мусїли сих законів слухати. Дограждали за правильне виконуванне законів представники народу в парляменті.

Та про те не про весь англійський парлямент, що в законах вже видавав він такі закони, що всїм на користь були.

Збиралися до парляменту лишень самі зможні люди; звісно що через се не дуже то вони про бідних дбали. Були в парляменті великі пани (льорди); мали вони по ріжних графствах дуже богато землї. Землю сю колись подарували їм королї за їх службу. Були серед льордів і духовні особи (архиєрей, наприклад), що теж великими добрами володіли. Всї льорди збиралися окремо від инших в так званій висшій палаті. А до нижшої палати збиралися посли. Та не весь народ вибирав їх. Виборцем то полом тільки той міг бути хто мав досить великий прибуток (себто існував високий виборчий ценз); через се проходили до парляменту самі маґнати, а від міст купці та хазяї великих робітень. І дбав парлямент про користь самих панів та купців.

Пани всю землю захопили; селяни тільки працювали на ній за гроші та відробітки. Та вони з давних давен жили на тих самих місцях, орали землю, і всї гадали, що й надалі так буде. Адже пани землю від короля одержали, і селяни думали, що поки король не відбирає її ні панів, вони не можуть відбрати її від селян. Одначе не так сталося. Для панів користніше було займатися годівлею овець бо треба було богато вовни на виріб сукна та иншого краму. Почали пани пасовиска огороджувати та великі отари овець розводити. Се селянам шкодило дуже, бо перше вони користали вільно в панських пасовиск та лїсів. Згодом дібралися пани й до ниш селянських: почали селян гнати, й ні місце ним та сел появили на пасовиска овечі.

Нічого не могли селяни проти сього вдіяти: адже вони не мали паперів на володіне землею, і держали її згідно по звичаям. А сила на панську боці була: адже закони пишуть та судять самі пани. Через се парлямент не заборонив панам огороджувати громадські пустирі та пасовиска, через се нарешті всї землї признано власністю панів, а селяни стали на землях тих за арендаторами (фермерами).

Разом з землею набрали пани такі сили, що почали по своїй волї порядкувати всїма справами по повітах (графствах). Король настановляв їх старостами (шерифами), підвладними міліції та мировими суддями, щоб тоді не тільки судили, а ще й завідували повітом. По заряддї графств мали вони вже вже більше королївських чиновників-урядників; всї посади займали місцеві пани. Деяких настановляв король, инших людиць вибирали (не вся, дище проголосить). Через се й місцеві уряди дбали тільки про користь богатих людий.

По містах таксамо лад був на користь богатих. Тільки за давніх часів міська управа дбала про всїх користи; се тоді, як не було ще великої ріжницї між богатими та убогими. Міста заводилися ремісниками та купцї: та великих склепів і великих робітень тоді не було; ремісники працювали з своєю сімєю та учнями. По часи королю Карла І. одних набралося по містах много хазяїв, що мали вже великі робітні, майстрів підмайстрів та учнів. Тепер сї підмайстри та учні вже не мають спромоги, розпочати своє власне діло; все житте своє мусять вони працювати на хазяїв, як посилали вже. Міська управа не дбає вже про те, щоби їм було добре жити, бо тепер верховодять виборні від хазяїв та купців. Вони заборонять міським робітникам заснувати запомогові товариства, домагатися більшої плати, красшого харчу та помешкання, зменшення робочого дня й т. ин. Всма способами переслїдують вони безробітних, щоби примусити їх працювати за невеличку плату. Коротко кажучи, вони допомагають хазяям грабувати робітників.

Таким чином і по селах і по містах зявилося богато зовсїм убогого, знедоленого люду. А поліція, вірна слузі хазяїв, суворо карала страшїть волоцюг, хоч були се часто звичайні безробітні міські ремісники або селяни, в яких панів відібрали землю. Знедолені ці лихого люду. Та за мало це були зедині і не могли всї разом виступити до боротьби за красшу долю.

Серед инших верств суспільности теж потроха набиралося незадоволення, тільки причини сього незадоволення тут були инші, та й вносили вони незадоволені силою підтримати. Незадоволені були фермери-арендатори та дрібне пашоти, хоч їм в порівнянню з иншим людом ще добре жилося.

А незадоволені вони були з того, що занадто мало прав мали, занадто невелику участь брали у державних справах, яким порядкували богачі. Незважні гадали, що за такоголаду не досить захищено їх інтереси, й часто, коли будували їх, у державних справах, яким порядкували богачі. Незважні гадали, що за такого ладу не досить захищено їх інтереси, й часто, коли будували їх, у державних справах, яким порядкували богачі. Незадоволені були й посади на ниші, бо їм часто доводилося ґноїти і кара; немилих собі людий запроторював без суду до вязниць; знов почав переслїдувати протестантів і взявся за ниші посади в управі громадою. Вони вивозили ностїи зброю, так що в потрєб силою могли підтримати домагання прав для себе. Проте; до часів Карла І. не було ще для свого доброї нагоди, та й сили ще мало було. До того часу вони мусїли заповзяти ні від кого було: народ був дуже пригнічений і вислї стани не бажали ніяких перемін. Вони на свою користь заходили всю власть; король попередників Карла І. дбали, щоб не сварится з парляментом, бо вони завше потребували гроший на війни та утримане своєї двору; без згоди парляменту вони не могли. Король правив через висші кляси; сї останні так щасливо вели справу, що до часів Карла І. король зробив одною з найдущих держав в Европі; инші держави силкувалися жити з ним в згоді, бути в спілці з ним, щоб не випадок небезпеки мати від неї помічи.

Таксамо поважне місце заняла Англія і в промисловости та торговлї.

Англійські торговельні кораблї плавали по всїх морях, вони купці торгували з маловідомими тоді країнами. Англійські матері з вовни та инші вироби з вовни, що вони виробляли в себе, а замісць них купці привозили кощтовний заморський краю, щоби продавати його в Англії та инших европейських країнах.

Англійці мали право пишатися силїм рідним краєм, бо Англія була богатою та дужою країною, бо закони боронили її мешканців від насильств ріжних королївських Єлисавет Тудор, котра поперла безбітною; але самі вони прозвалися инакше (Стуартами) й родом були з иншої сумежної з Англією країни Шотляндії, де нарювали їхні батьки.

Яків виховався й довго жив у Шотляндії. Він не любив англійських звичаїв не хотів знати давних англійських законів; йому бажалося б усе повернути на свій лад. Таксамо і виховав свого сина. Якіз намірився одібрати від парляменту його права й порядкувати самовладно, без згоди народних заступників. Він гадав, що коли просто від Бога одержали ми до власть, і що ніхто не має права тягти його до відповідальности. Сю думку він радий будь-при-щепити всїм своїм підданим, щоб вигідніше було панувати над ними. І богато людий мали такісамі думки, як він. Деякі щиро вірили в те, що люди не можуть без самодержавної влади обійтися, бо вони лихі та непосовні. Инший просто було корисніше під самодержавством.

Та могло людий трималося цїлком инших думок: він не признавали, що королївська власть має божеське походження, вони були певні, що король має свою власть з ласки народу й перед народом мусить відповідати; вони думали, що король нічого не може робити без згоди народних заступників, і що народ може потягти короля до відповідальности, коли буде з нього незадоволений.

Прихильники сих двох ворожих думок склали немовби дві ворожі партії.

Сьому богато допомагали ще релігійні суперечки. Майже століття перед тим король Генрих перемінив устрій англійської церкви. За згодою парляменту (який тоді ще мав богато сили), він оголосив себе головою церкви й захопив в свої руки всю духовну власть. Священики та архієреї поробилися звичайні королївськими урядниками в церковних справах; церковні маєтки одібрано і продано, щоби наповнити королївську скарбницю або задарувати королївським прибічникам. Потім, за самого Генриха та його наступників перемінено англійську церкви таксам, як перемінено церковну службу та символ віри, дійшлася від римо-католицької (перед тим Англійці були католиками і в справах віри слухали папи римського).

Не всім сподобалася така перемінна. Адже важко мінити віру з королївського указу. Богато католиків бажало й надалі лишитися католиками; а знов ті, що були незадоволені з католицької віри та устрою католицької церкви, гадали, що король зайшов то мало зробив перемін; вони бажали зовсїм перемінити церковний лад. З наказу короля, і каравши і тих, котрі протестантів переслїдувано й карано за те, що вони не слухали його. Се тягося і при наступниках Генриха, протягом цілого століття. Але протестанти ставало все більше; вони бажали вільно обговорювати релігійні питання. Бачучи, що се неможливо за короля, вони почали домагатися, що треба сей лад переміняти і взагалі дати людям більше волї.

Через вороги необмеженої королївської самоволї більшість були протестанти. Серед купців та дрібного панства, що посилано своїх заступників до нижшої палати, протестантів дуже поширилося. Протестанти бажали добитися волї віри, бажали заховати в парляменті свою власть, обмежену на давніх англійських законах.

Навпаки, висші королївські урядники та духовенство (особливо висші) з частини панства держали бік волї короля. Майже всї вони визнавали католицьку або англіканську (запроваджену у Генрих VIII.) віру. Католики сподівалися, що король дозволить їм вільно вірити та молитися на свій лад, коли вони за нїм стоятимуть. Англіканці боялися, що коли верх візьмуть протестанти, вони втратять свої посади та здобутки. Опріч того всї честолюбні та зажерливі люди лежали могли дійти свого за королївської самоволяи, ніж за народного представництва. Великожні льорди теж були проти того, щоб народні представники брали участь в розрядженню державними справами, і бажали ще більшого зміцнення королївської влади.

В таких обставинах почалася боротьба короля проти парляменту. Протягом усього панування Якова суперечки не затихали. Парлямент щораз більше накладати нові податки, яких терпіти не дрібне панство, хоч їм в порівнянню з иншим людом ще добре жилося.

А незадоволені вони були з того, що занадто мало права мали, занадто невелику участь брали у державних справах, яким порядкували богачі. Незважні гадали, що за такого ладу не досить захищено їх інтереси, й часто, коли будували їх, у державних справах, яким порядкували богачі. Незадоволені були й посади на ниші, бо їм часто доводилося ґноїти і кара; немилих собі людий запроторював без суду до вязниць; знов почав переслїдувати протестантів і взявся за ниші посади в управі громадою. Вони вивозили ностїи зброю, так що в потрєб силою могли підтримати домагання прав для себе. Проте; до часів Карла І. не було ще для свого доброї нагоди, та й сили ще мало було. До того часу вони мусїли заповзяти ні від кого було: народ був дуже пригнічений і вислї стани не бажали ніяких перемін. Вони на свою користь заходили всю власть; король попередників Карла І. дбали, щоб не сварится з парляментом, бо вони завше потребували гроший на війни та утримане своєї двору; без згоди парляменту гроший не могли. Король правив через висші кляси; сї останні так щасливо вели справу, що до часів Карла І. король зробив одною з найдущих держав в Европі; инші держави силкувалися жити з ним в згоді, бути в спілці з ним, щоб не випадок небезпеки мати від неї помічи.

Таксамо поважне місце заняла Англія і в промисловости та торговлї.

Англійські торговельні кораблї плавали по всїх морях, вони купці торгували з маловідомими тоді країнами. Англійські матері з вовни та инші вироби з вовни, що вони виробляли в себе, а замісць них купці привозили кощтовний заморський краю, щоби продавати його в Англії та инших европейських країнах.

Англійці мали право пишатися силїм рідним краєм, бо Англія була богатою та дужою країною, бо закони боронили її мешканців від насильств ріжних королївських Єлисавет Тудор, котра поперла безбітною; але самі вони прозвалися инакше (Стуартами) й родом були з иншої сумежної з Англією країни Шотляндії, де нарювали їхні батьки.

Яків виховався й довго жив у Шотляндії. Він не любив англійських звичаїв не хотів знати давних англійських законів; йому бажалося б усе повернути на свій лад. Таксамо і виховав свого сина. Якіз намірився одібрати від парляменту його права й порядкувати самовладно, без згоди народних заступників. Він гадав, що коли просто від Бога одержали ми до власть, і що ніхто не має права тягти його до відповідальности. Сю думку він радий будь-прищ

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одинокий спеціяліст нашої нації в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішніший і заслужений на довіре спеціяліст нашої національности, котрий у сей місяць і довгий час приймає відхід для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ

11-поверх, фронт.
644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові годині: Щодня від 9. рано до 8. в. в. В Пітсбурґу від 9. рано до 4 по. в. в неділі від 10. до 2.

SANTAL MIDY

МОЧОВІ ПІДХОДИ
ратують в 24 ГОДИНАХ
Кожда пачка має напись: SANTAL MIDY
Уникайте підробіль.

ЕКСТРА!

ПОЗІР БІЗНЕСМЕНИ!

На продаж великий генеральний інтер з фармою 35 акрів, прекрасне місце, добрий бізнес помежи українських фармерами, добре для двох спільників. В тім інтері спродається всілякого рода товар, як: ґрошеня, лопати, черевики, зелізні знаряди і загалом все. Фарма є обсаджена і засіяна в худобу, коні і знаряди рільничі. Готівки згори потреба $7000. 96в205

Голоситись скоро до:

А. ФИЛИПЧАК,
DERMAYVILLE, ONEIDA, N. Y.

КРАСА ВРОДА МОЛОДОСТЬ

Се є правда, що Ви можете виглядати о 20 літ молодші як Ви дійсно є.

Недокладности і неправильности Вашого лиця, носа і уший можуть бути справлені без болю і без втрати часу. Женщини і мущини най прийдуть або пишуть по книжочку, яка описує все в подробинах. На книжочку треба післати 10 центів. Також ціну з успіхом хорих мущин і женщин з якоюбудь недугти. 25-літна практика. Офісові години: від 9-ої рано до 7-ої вечер кождого дня; в неділі до 4-ої полудня. Адреса: Dr. G. BUKKI, 407 East 58th Street, New York, N. Y. 4в-7

ВАЖНЕ

Розширяючись і перенесливо наше головне БЮРО. ЗАТРУДНЯЄМО лише досвідчених і реґістрованих Адвокатів Патентових і фахових робітників. Тепер можемо акуратніше і скоточнійше перепроваджувати справи Патентові подобно чиєї клієнтів ніж до тепер. Пишіть вперед до досвідченої старої фірми. 6в—

AMERICAN EUROPEAN PATENT COMPANY, Dept. Sw.,
1400 Broadway, New York City

САЛЬВА

Масть на рани, яка вилічила много людий зі всякого рода ран.

Уживаючи сю масть на всякі гнилі рани, можеться скорої успіх.

Много фармерів які вилічились сею мастию може посвідчити про спасенну її помічь. Лічить всякі рани застарілі, чирики і шкірні висипки. 96в107

Ся масть придасться в кождій хаті.

ЦІНА МАСТИ: МАЛИЙ СЛІЙ 75 ЦНТ., ВІЛЬШИЙ $1.50.

Прошу адресувати:

GEORGE SAGAN,
BOX 13, YORKLYN, DEL.

ДО ХОРИХ ЛЮДИ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

Др. Б. ГОТЕНБЕРГ,
ЗНАМЕНИТИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ЗІ СТАРОГО КРАЮ

подучив собі терапевтики Українським, що лікувати на і вилікувати собі успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙЛЕПШІШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАНЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАГРОЗНЕНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЕЛЕЗІНКИ ІТ. Д.

Докоче всякі найтяжші сверблячі мущини, женщини і дітки в слабім обсі або в дуже пожилости, спасибиться що не пропускому, при помочи спеціяліста з Відня.

Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай пишить листовно і вишле докладно свою недугу, а дістане совіснуї і безплатну пораду.

На підставі залучіть ось номер

Dr. B. HOHENBERG
304 — 2nd Avenue,
Cor. 17. St. Уніонсквер,
NEW YORK CITY

Радкова годинка: Щодня від 9-ової рано до 8-мої вечер.
Чекаємо: 1882 Ніпуґовський

НОВИНКИ.

Політичні договори.

Департамент закордонних справ оповіщає, що американська амбасада в Парижі одержала повідомлення про підписанне слідуючих трактатів: Дня 10. серпня підписано антантою трактат турецький; означено границі між Польщею і Чехословакією; Румунією і Чехословакією; Румунією і Югославією, а також означено румунську границю на Буковині і підписано алянтами, Польщею, Румунією і Чехословакією.

Будова домів у Ню Йорку.

Статистика показує, що в Ню Йорку будовано 28.000 домів для мешканнь майже кождого року. Крім сего будовано ще й готелі та меньші доми. З великим напливом людий до Ню Йорку справа помешкань починає бути чимраз більше загрожена. Власти старалися аґітувати за будованнєм апартаментів, але „Ню Йорк Таймс" доносить, що помимо аґітації побудовано дуже мало. В липни сего року внесено просьбу на дозвіл будови одного апартаменту і пять театрів.

Жнива в Америці.

В ґазеті „Торговельний Огляд", що видається національним банком в Шікаґо, є надрукована стаття про жнива в Америці, в котрій говориться, що в Злучених Державах сего року можна сподіватися лучших жнив ніж попередних років.

Цукор і ґаз.

„Філядельфія Поблік Леджер" з дня 12. липня напечатала статтю п. з. „Вибір ґазу з цукру", в котрій говориться, що один хемік на Гавайських островах винайшов спосіб вироблювання ґазу з цукру. Він каже, що такий ґаз буде можна уживати для моторів і він має бути сильнійший, ніж ґазолінь.

Паперовий промисл у Фінляндії.

Нині, коли Америка переживає велику паперову кризу, паперова індустрія Фінляндії в процесі такого розвитку, що се здивувало робітників Американського Червоного Хреста в тім краю. Помимо того, що паперова індустрія в прибалтійських краях здеморалізована до неможливих границь, а експорт був неможливий майже через 8 місяців в 1919 р., Фінляндія зуміла продати за границю 46.000 метричних тон білого ґазетного паперу. Майже весь папір продано великим анґлійським видавничим домам. Обчислюють, що в 1919 році фінляндські паперові заводи виродукували 200.451 метричних тон ґазетного паперу.

Діяльність Американського Червоного Хреста.

В чартері, даним Американському Червоному Хрестови конґресом Злучених Держав, є сказано, що в часах спокою він може провадити ратункову акцію як національну так інтернаціональну там, де її буде потрібно. При Червоним Хресті введено в житє спеціяльний департамент негайної помочи в нещасливих випадках. В протягу 39 літ, себто відчаєу основання Американського Червоного Хреста, департамент негайної помочи в нещасливих випадках помагав людям в 250 случаях. Загальна сума, яку видано Американським Червоним Хрестом на допомогу, виносила 13.000.000 долярів. В найбільше нещасливих випадках підчас землетрясеня в Чарлстоні, підчас вірменської мазакри і підчас великої зливи в стейті Огайо 1913 року Американський Червоний Хрест дав першу велику поміч потерпілому населенню. В часі великої експльозії в Ґаліфаксі (Канада) ратунковий відділ Американського Червоного Хреста опікувався бездомними і раненими мешканцями згаданого міста.

Велику ролю відіграв департамент негайної помочи в часі війни. Він дуже скоро зорґанізувався і розпочав свою діяльність на незвичайно велику скалю. Його ратункову акцію обчислюють на 8,900.000 долярів.

Американський Червоний Хрест є на все приготований. Враз його нещастя, такого як огонь, зливи, буря або землетрясенне, відділ наглої помочи Червоного Хреста зараз являється на місци нещасливого випадку і ратує та опікується потерпілими людьми. До ратункового відділу звичайно приділені компетентні професіоналісти: лікарі, догляджачі і другі вишколені фаховиці, котрі умють старанно опікуватися людьми в нещасливих випадках. Як заходить потреба, то на місце нещасливого випадку ратунковий відділ негайно доставчає одиніи, повжиі, а навіть трупоїд. Се робиться вже близько 40 літ.

В другій половині 1919 р. і в першій половині 1920 р. в Злучених Державах було пересічно 4 нещасні випадки місячно. Ратунковий комітет Американського Червоного Хреста брав в них активну участь, даючи поміч 150 комітетам, розкиненим на території 27 стейтів. Найбільшим нещасливим випадком було повінь у Форті Вортті (Тексас). Крім сего ще були страшні зливи в стейтах: Місісіпі, Луїзіяна, Алабама, Джорджія, Огайо, Індіяна й Ліноїй. Крім нещасливих випадків в Америці були ще такі в чужих краях.

В часах сих випадків зістало убитих 350 осіб; 1.500 тяжко ранено, а 13.000 осталися без даху над головою. Більше ніж 30.000 родин осталися зележними, а загальну шкоду обчислюють на 100.000.000 долярів.

Поміч, дану Американським Червоним Хрестом нещасному населенню, обчислюється на більше ніж 1.000.000 долярів. В сій ратунковій акциї брало участь 120 відділів Американського Червоного Хреста.

Крім помочи нещасному населенню в Злучених Державах Американський Червоний Хрест видавав міліону на поміч і ратунок голодуючому населенню в чужих краях.

З такої праці повинен бути гордий кождий член Американського Червоного Хреста.

Продукція обуви в Канаді.

Американський конзуль доносить з Кінґстону до бюра домашної і заграничної торговлі, що в Канаді тепер істнує 160 фабрик обуви, котрих капітал виносить 35.000.000 долярів. Фабриканти виплачують робітникам 10.000.000 долярів річної платні. Загальний річний дохід сих фабрик обчислюється на 50.000.000 долярів.

Приготовляються до нового сталевого страйку.

Виконуючий комітет Американської Федерації Праці рішив приготовити робітників в сталевій індустрії до нового страйку слідуючої весни, якби до того часу сталеві корпорації не змінили свого становища супроти зорґанізованого робітництва. Рішено зорґанізувати спеціяльний комітет, який заняв би орґанізованєм робітників в стальових і відливарнях. Попередні дічі і провідники у сталевім страйку, Джан Фіцпатрік і Вілім Фостер, не будуть членами того комітету.

Град знищив збіже.

Дня 3. серпня б. р. провінцію Манітобу навістила велика буря з градом, якої жертвою впали великі простори дозрівающого збіжа в її північній части. Доносять прим., що в Етельберт і Гарланд град цілковито знищив уже збіже і городовину. В многих домах град повибивав вікна. Такусаму судьбу стрінуло збіже в Портеж ли Прери.

В околиці Роблін не було зовсім дощу.

У Вінніпеґу через одну годину (від 2-гої до 3-тої з полудня) ляло мов з цебра. Граду впало дуже мало. Води на улицях було так богато, що доперва ґеть по зливі стікала в каналі.

Сейчас по сій зливі місцеві трамваї стояли одну годину нечинними. З причини перервання електричного току в цілім місті не було світла. Около 5-тої вечером світла знов не стало в місті і без него населенне було аж до 11-тої години в ночи.

Брак електричного світла не повстав з причини зливи, але тому, що електровня, 78 миль від Вінніпеґу, зістала частинно знищена огнем день передтим.

З Саскачевану й Альберти доносять, що там також град цілковито знищив збіже.

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕНЯ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

(В сій рубриці містимо оголошеня театральних представлень, концертів і забав, не подаючі у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших поклонів).

DETROIT, MICH.

В неділю, дня 29. серпня 1920 р. відбудеться гарне представленє драматичного гуртка при Капітет Ґвардії Убійники, мельодрами в 5-ти діях, М. Мельника. Річ діється на Подїлю в Галичині. Дірігент А. Стелоховський. Вступ звичайний. Початок о год. 7.30 вечером. Проситься до численної участи. — КОМІТЕТ. 02-03

ДО УКРАЇНСЬКИХ РОДИЧІВ В ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

Заряд Української школи при Українськім Народнім Домі в Джерзи Сіти (363-7 St. Полс евенюю) доносить до загального відома, що вписи української літвори до згаданої школи відбуваються в днях 29, 30. і 31. серпня б.-р., від години 6-тої до 7-мої вечер. Українці, котрі мають намір посилати свої діти до своєї школи, мають в означенім висше часі привести сі діти до шкільної салі (в Н. Домі, 367 St. Полс Ave.) і там їх записати. 102-04

Важне ДАЄМО ПАШПОРТИ З УКРАЇНСЬКОЇ ДИПЛОМАТИЧНОЇ МІСІЇ В ВАШІНҐТОНІ. **Важне**

НЕ ПЕРЕНЛАЧУЙТЕ!

Що повинен знати кождий, що вибирає український пашпорт?

1. Що пашпорти видавані Українською Місією коштують лиш три доляри, з малою доплатою за відписи нотарільні і пересилку.
2. Пашпорти важні на цілим світи.

Наші люди тучи домів чекали на пашпорти по два-три місяці. Щоби се оминути, ми постараємося о правні пашпорти в трох днях. Пишіть до нас по надіслані Вам пашпорт в три дни від отриманиї аплікації. Не чекайте до послідного дня, але майте пашпорт готовий, а маючи пашпорт вийдете коли Вам подобається. Без зайвоїнаїзда в Ню Йорку. — Памятайте, що ми доси обслужили заслежовуючо фонда 5000 Українців. Звертайтесь ліпше або особисто до головної канцелярії: 102—

UKRAINIAN EXPORT COMPANY, Inc.,
313 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

ФІЛІЯ: 684 JOSEPH AVENUE, ROCHESTER, N. Y.
ОФІС: 24 VAN BEREN ST., ALBANY, N. Y.

РОДИЧІ!

ХТО БАЖАЄ ВІДІХАТИ ДО КРАЮ, АБО СПРОВАДИТИ КОГО ДО АМЕРИКИ

— ЧЕРЕЗ —

АНТВЕРПЕН ГАМБУРҐ — РОТЕРДАМ ТРИЄСТ

КОЛИ ЛИШЕ ПОРТИ, НЕХАЙ УДАЄ СЯ ОСОБИСТО, АБО ЛИСТОВНО З ЗАМОВЛЕНЕМ ПІШПАРТИ ДО ЗВІСНОЇ КОЖДОМУ І ТАК ДОВГІ ЛІТА ІСТНУЮЧОЇ АҐЕНЦІЇ, ҐРИГОРИЯ КУНАШЕВСЬКОГО, ПРЕДСТАВИТЕЛЯ ВСІХ КОРАБЕЛЬНИХ ЛІНІЙ.

ВИКОНУЄМО АПЛІКАЦІЇ НА СПРОВАДЖЕННЄ З ЗКРАЮ, ЯК ТАКОЖ І НА ПАШПОРТИ ВІДЪЇЗДЖАЮЧИМ ДО КРАЮ.

ДЛЯ ТЯХ ОДНАК, ЩО МЕШКАЮТЬ ПОЗА НЮ ЙОРКОМ, ВИСИЛАЄМО ВСЯКІ ПОРАДИ В ТІЙ СПРАВІ ЛИСТОВНО.

ПІШПАРТИ З КРАЮ

ДЛЯ ОСІХ, КОТРИХ БАЖАЄТЕ СПРОВАДИТИ ДО АМЕРИКИ, МОЖЕТЕ ТАКОЖ КУПИТИ В НАШІЙ БЮРО, ЧЕРЕЗ АНТВЕРПЕН, ГАМБУРҐ, РОТЕРДАМ І ТРИЄСТ ЗАЗНАЧЕНИЙ ПРИ ТІМ, ЩО МОЖУ ДАТИ ВЕЛИЙ ПОМІЧ ПРИЗДАЖАЧИМ, ПРИ ВИСЛАНЮ, В НЮ ЙОРКУ.

ГРОШІ НОСИЛАЄМО ДО ВСІХ СЬВІТА ПІСЛЯ НАЙНИЗШОГО КУРСУ.

УВАГА!

ЕСЛИ ХОЧЕТЕ ЯК НАЙСКОРШЕ ВІДІХАТИ ДО КРАЮ, ТО ПРИХОДЬТЕ ДО НАС А ОПОВНИМО ВАШІ БАЖАННЯ. МИ ЗАОПІКУЄМО СЯ ВАМИ І ВАШИМ БАГАЖОМ ПОЧАВШИ ВІД СТРІЧИ НА СТАЦІЇ КОЛІЇВ, АЖ ДО ВІДПЛИВУ КОРАБЛЯ. КОЖДИЙ ХТО СКОРО ВІДІХАВ, АБО ПРИЇХАВ З КРАЮ, ТО ТАКЕ ЧЕРЕЗ АҐЕНЦІЮ Г. КУНАШЕВСЬКОГО.

G. KUNASHEVSY, 179 EAST 3RD STREET, NEW YORK, N. Y.

Зїзд углекопів за націоналізацією копалень.

Міжнародний зїзд углекопів в Женеві (Швайцарія) приняв одноголосно резолюцію, якою домагається націоналізації національної індустрії.

РОБОТА ДЛЯ СЛАБОВИТИХ.

Звертаєся увагу на оголошенє компанії в Granville, N. Y., яка потребує 50 людий до роботи в коцах. Се важне особливо для тих, котрим не служить фабрична робота і мусять квітувати через морози і горяче. Для таких людий є окрав плеїз. Робота цілий день на дворі, воздух свіжий гірський, воді жерельна. Тут роблять люди яких лікарі засудили на смерть, а тут вони поміцнили до себе і нині сплять і кріпко працюють на чистому повітрі. Хто би хотів бажаних відомостий, нехай звернеся на адресу: GR. CATH. RECTORY, Box 682, Granville, N. Y. (Огод.) 02

ВІДОЗВА.

Наша горяча просьба в справі Сиротинця.

У тяжших наших часах ми всегда звертаємося по Господі Бозі до нашого Народа і Впр. Душпастирів, наших оо. Духовних. Такий час зближається як раз і тепер. Се початок року шкільного. Дітвора, наші бідні сироти, яких в часі вакацій ми вислали на фарми, би відпочали по цілорічній шкільній праци, сими днями вернуть до Філаделфії.

Нас чекають значаші видатки. Дітвору треба приодіти, постіль поповнити або нову дати, накормити, шкільні книжки купити, в зимі огріти і теплу одіж справити.

Не потребуємо чейже і згадувати кілько то коштує 120 дітий утримати, а що тепер при такій страшній дорожнечі. Просимо лишень перенестися в наше положенє і роздумати. Правда деякі родини нам помагають в формі малої оплати, але се радше є жертвою, далекою до більшої помочи.

Тому звертаємося до Вас Впр. оо. Духовні і до Тебе, дорогий наш Народе, і просимо поможіть нам Христа ради утримати Сиротинець своїми жертвами, які будуть поміщені кождого місяця в місіонари, а Христос Вам стократно нагородить.

Жертви просимо ласкаво слати до:

ST. BASILS ORPHANAGE,
832 North 7th St., Philadelphia, Pa.

В повній надії, що Впр. оо. Духовні і цілий Нарід не відмовить нашій гуманній і загальній справі, а покірній і горячій просьбі вже наперед щиро дякуємо і прирікаємо якщо тепер, так і на будуче всі Сестри і Сироти молитися за своїх Добродіїв.

За Заряд Сиротинця
101-02 СС. Василянки.

В КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

Др. ІВАН СМІТ
ЛІКАР УКРАЇНЦЯ, — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТЕЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. С. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКА, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НИРКИ, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН, СКІЛЬ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ, ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ.

Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 EAST 17TH STREET,
NEW YORK, N. Y.

Години урядові: 12—2 полуд. і від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-тої рано до 2-гої полудни.
Телефон: Стайвесант 1493.

ЧИ ВИ ХОТІЛИБИ ДІСТАТИ ДОБРУ РОБОТУ В ДОБРІЙ МІСЦЕВОСТИ?

Дайте нам свою відповідь.

Ми потребуємо 50 чесних сейчас до робіт в копальних рудниках. Не треба знаючі вправи. Добрий гірський повітр, добре місце для житя з помовою. Зарібок місячний. Відповідне для тих, що не хотіли працювати в фабриці. Є тут значна українська кольонія і українська церква.

Пишіть до: 23-103
GRANVILLE COMMUNITY ASSOCIATION,
Granville, N. Y.

КОЧЕТЕ
їхати до старого краю?
КОЧЕТЕ
вислати родину в краю?
КОЧЕТЕ
вислати рідні гроші помочі?
КОЧЕТЕ
перевести яку рішну справу в старому краю? 95—
То приходіть або пишіть до
АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА В НЮ ЙОРКУ.
AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, Inc.,
80 East Seventh Street,
New York City.
(Adv.)

ДОБРА ВІСТЬ ДЛЯ НЕДУЖИХ

Я перейшо свої офіси до власного будинку від 120 EAST 29TH ST. (близько Лексінґтон Евеню). Попит за моєю ліцензією усилює стан так великий, що мій льокаль оказався рішучо за малий для обсягу сильно зростаючої моєї клієнтелі. Коли Ви терпите на ослаблене нервів, болі в серци, ослаблення легких, прикру утому, запори, болі голови з нервовим, ослаблене членів тіла, гнилі рани, чирики, катар, болі горла, болі жолудка і прищі? Сі недуги як і много инших є часто перешкоди прийняти побажаних для зрозуміти здоровля і сили. Відвідайтесь лічення в початках дбайливо лікарем.

Важні усвідомлення

Лічение електричною приладою, ґальванізмом і ультрафіолетовими лучами і бактеріями, які є лекарями, запевнює добрі услуги. Порадтеся мене теперь. Не відкладайте на другий день.

Недужі мущини і женщини! Не терпіть. Не заспокоюйтеся. Прийдіть до мене що нині і дізнаєтеся дорогу до здоровля і щастя. В многих случаях дістаєш перемоги. Вас трапляє, що Вам доктори, котрих Ви відвідали, не в силі вилічити Вас. Не лічимо нічого лишного. Уживаємо найліпших способів лічення в сьвіті. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Говоріть рішучо лічіть ся без отвертої і бою. Ревматизм і всі недуги крови і нервів, без огляду як старі і такі хворо лічить ся при можливо найновійших способах. 104—

І подумайте над сим! Ні один доктор не заплатить, аж Ви дістанете цілковиту свободу від болю. Ми 5.00 вінтрин — Годинні урядові: від 10. до 5.00 вінтрин
І суботи від 10. до 8. В неділі від 10. до 1.

HEIDELBERG TREATMENT, 1068 Lexington Ave. (Близько 75-ої улиці). NEW YORK

МОЯ ЛЯБОРАТОРІЯ

є добре засобена у великий ряд ЛІКІВ для всіх недуг, які я лічу, і коли даю недужому лік, то знаю добре, що він дістане і маю певність про чистоту і силу тих ліків.

УЛАДЖЕННЄ ОФІСУ

містить найновійші ЕЛЕКТРИЧНІ, РУРГІЧНІ І МЕХАНІЧНІ АПАРАТИ і я маючи повну опитність про їх застосованє можу їх уживати з великим успіхом для недужих.

DR. LEWIS 120 EAST 29th STREET, Близько Лексінґтон Евеню. NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТИ КОЛИ ВИЛІЧИТЕСЬ В НЕДУГ НРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 літ. Не лічимо нічого лишного. Уживаємо найліпших способів лічення в сьвіті. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Говоріть рішучо лічіть ся без отвертої і бою. Ревматизм і всі недуги крови і нервів, без огляду як старі і такі хворо лічить ся при можливо найновійших способах. 104—

І подумайте над сим! Ні один доктор не заплатить, аж Ви дістанете цілковиту свободу від болю. Ми 5.00 вінтрин — Годинні урядові: від 10. до 5.00 вінтрин
І суботи від 10. до 8. В неділі від 10. до 1.

HEIDELBERG TREATMENT, 1068 Lexington Ave. (Близько 75-ої улиці). NEW YORK

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

Новий лікнійше ремісся від автомобільного. Я є з краю довголітній і добрий механік і шофер в Америці. Хто вивчиться нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всі часи. Залежить, що наша школа є одною з лішних в Америці. Уживаємо до науки всі найновійші моделі автомобілів. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25-35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і подбаєся з нами. Офіс отворений і в неділі.

Запишіть до нашої школи. — Ім. Stepanoff, інструктор і механік.

Для інформацій наш офіс отворений в неділі до 12. г. в ночи. Пишіть по катальоґ

AMERICA AUTO SCHOOL, 451 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

НЕДУЖІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

З ЯКОЮНЕБУДЬ ХРОНІЧНОЮ І НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКУ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТА.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ Я МОЖНА НАЙТИ.

І ВЕРТАЙТЕ ПРАВОЮ ДОРОГОЮ ДО ДОБРОГО ЗДОРОВЛЯ.

Довгі літа практики. Найновійші і найлекші методи, медичні і електричні апарати. Новомодне уладженє. Все тут як найліпше для недужих людий.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-ої попол., а вечерами від 6. до 8-мої. В неділі від 10. рано до 2. попол.

Коли Ви не могли найти доси ліки у Ваших терпіннях і чуєтесь зневірені, то згодьтесь ся до МЕНЕ і переконайте ся які ліки можна осягнути для Вашого здоровля, при приміненю найновійших метод у ліченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослаблене нервів, болі в крижах втрату памяти, бите серця, слабість нервов, задумчивість, пригноблене, болі голова, дрощі, приняди, ослаблене ферби тіла; болями, сперці внизу, пече Вас горло, болі жолудка і в крижах, болі горла, горячку, запір, ревматичні болі, прищі? Сі як і другі недуги є тяжшою проповзи, яка може наиести шкоду Вашому здоровлю.

Ми уживаємо на кров славний сьвітовий лік проф. Ерліха 606-914.

Я лічю мущин і женщин довгі роки. Вабі вистарчає уповнити Вас про мої спосібности і здобудуть Вас, а помочу дам в скорім часі. Я лічу саму причину недуги а її симптоми, уступають скоро. Бадане безплатне, коли попрошу відвідати се лічено. Прийдіть до мене, скоро Вам можна. — Приходіть до мене, сейчас, поки шукаєте помочи лікарської. Особливе є небезпечне.

DR. COLHOUER, 717 LIBERTY AVENUE, PITTSBURGH, PA.

УКРАЇНСЬКЕ БАНКОВЕ БЮРО В НЮАРК, Н. ДЖ.

— СЕ Є ПЕРШЕ І ОДИНОКЕ —

УКРАЇНСЬКЕ БАНКОВЕ БЮРО В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ ПО ДНЕВНИМ КУРСІ ДО ВСІХ ЧАСТИН СЬВІТА З ПОВНОЮ ПОРУКОЮ.

ПРОДАЄМО ШІФКАРТИ НА ВСІ КОРАБЕЛЬНІ ЛІНІЇ.

Виробляємо ПАШПОРТИ до краю в кілько днях і СПРОВАДЖУЄМО родини з краю. 78—

Виробляємо і затверджуємо повновласти, квітранти і всякого рода инші справи, американські і другі документи. Подаємо спадкові справи за посередництвом заграничних адвокатів з краю. — Всіляких порад на жадане удїляємо безплатно, особисто і листовно. — Родинці: Коли бажаєте собі бути точно, скоро і совістно обслуговани, то удайтеся абсолютно до нашого бюра. На кожду кореспонденцию радо і скоро відповідаємо.

UKRAINIAN BANKING BUREAU
EMIL GERMANUS

Банкирі, Мировий Судія і Нотар Публичний
М. ШУСТАКЕВИЧ, Менаджер Українського Бюра.
166 Springfield Ave., corner Mercer St., Newark, N. J.

Маєко вільно при 206 Perry Street, Newark, N. J.

ЧИ ВИ Є ХОРІ? ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Єсли терпите на яку хворобу, без рішучої як довго і лікар не міг Вас вилічити, ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ, Я ПРИВЕРНУ ВАС НАЗАД ДО ЗДОРОВЛЯ. Видаю лікі або брак гроший ніяк не встримує Вас. Богаті як і бідні одинаково обслужені. Я є найбільший в Пітсбурґшці спеціяліст і лічу мущин вже від богатьох літ. Маю найліпше заосмотрене бюро, вулуючи X-Рей машину, через котру можу Вас перегляути, як через зеркало. Власний департамент ґрогерії, де є тутешні і імпортовані лікарства. НЕ НАДУМУЙТЕСЯ, але зараз прийдіть до мене, як до приятеля. Говорю Вашою мовою. Одна візита переконає Вас, що я можу для Вас зробити. 94—

Посилаю спеціяльні ліки на хороби крови і лічу слабости в протягу кількох днів. Я вилічив тисячі випадків слабости мущин, хороби скірні, ревматизм, хороби жолудка і трубки, сверблячка, ґемороїдів і всі хронічні слабости. ЦІНИ УМІРКОВАНІ.

EUROPEAN MEDICAL OFFICE, 311 SMITHFIELD STREET, PITTSBURGH, PA.

НАПРОТЬ ПОШТИ.

ВАЖНЕ! — Витніть се оголошенє і принесіть зі собою.